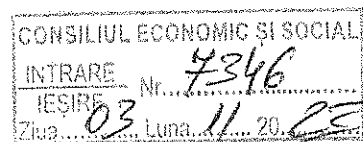

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ LEGE privind sistemul public de pensii
Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ
2.1. Sursa proiectului de act normativ Jalonului 214 - Intrarea în vigoare a noii legi privind sistemul de pensii, care înlocuiește dispozițiile Legii nr. 127/2019 Componenta 13 - Reforme sociale din Programul Național de Reformă și Reziliență.
2.2. Descrierea situației actuale În prezent, sistemul public de pensii din România este reglementat de Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, act normativ care are ca principii de bază principiul egalității de tratament între asigurații sistemului public de pensii, principiul contributivității conform căruia conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice participante la sistemul public de pensii, drepturile de asigurări sociale cuvenindu-se în temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite, principiul solidarității conform căruia participanții la sistemul public de pensii își asumă reciproc obligații și beneficiază de drepturi pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor asigurate prevăzute de lege; Reforma sistemului de pensii printr-un nou cadru legislativ pentru a asigura sustenabilitatea fiscală în contextul procesului de îmbătrânire a populației, pentru a corecta inechitățile, pentru a asigura sustenabilitatea și predictibilitatea sistemului și pentru a respecta principiul contributiv în raport cu beneficiarii drepturilor la pensie. Reforma pensiilor vizează în special asigurarea sustenabilității fiscale scopul principal al reformei fiind acela de a dezvolta capacitatea de estimare a impactului reformelor structurale ale sistemului de pensii pe termen mediu și lung, prin îmbunătățirea semnificativă a preciziei proiecțiilor și prin evaluarea implicațiilor pentru sustenabilității sistemului de pensii. Obiectivul general al reformei sistemului de pensii îl reprezintă corectarea inechităților din sistemul public de pensii, sustenabilitatea și predictibilitatea sistemului și respectarea principiului contributivității în raport cu beneficiarii drepturilor de pensie. Proiectul de lege care vizează sistemul public de pensii își propune să reglementeze o formulă de calcul bazată pe numărul de puncte realizat de fiecare beneficiar, potrivit principiului contributivității, astfel încât să fie corectate mare parte din inechitățile sistemului public de pensii prin eliminarea indicelui de corecție și a stagiului complet de cotizare diferit. Recalcularea pensiilor este o necesitate dată de inechitățile din sistem, care au făcut ca mulți pensionari să se adreseze instanțelor pentru că la muncă /contribuție similară au pensii diferite. Obiectivul reformei vizează dezvoltarea capacității de a estima impactul (ex-ante) reformelor structurale ale sistemului de pensii pe termen mediu și lung, prin îmbunătățirea semnificativă a proiecțiilor realizate și analiza sustenabilității sistemului de pensii.
2.3. Schimbări preconizate Principalele aspecte urmărite vizează: <ul style="list-style-type: none">- Asigurarea unui sistem de pensii sustenabil din punct de vedere financiar prin includerea în noua legislație a unei formule de calcul bazată pe numărul de puncte realizat de fiecare beneficiar, potrivit principiului contributivității, a unui mecanism de indexare a pensiilor clar și corelat cu realitățile economice. Noul mecanism de indexare va avea la bază indicatori reali și predictibili, care să genereze încredere în sistem concomitent cu asigurarea unei predictibilități reale a evoluției pensiilor publice.- Cheltuielile cu pensiile se vor concentra pe menținerea ca pondere în valoarea totală a PIB-ului, astfel încât indicatorul de sustenabilitate pe termen mediu și lung să nu indice un risc ridicat.- Întărirea principiului contributivității astfel încât quantumul pensiei să reflecte activitatea profesională și contribuția la sistemul public de pensii, în raport de veniturile realizate de asigurat.

- Asigurarea sustenabilității ținând seama că ea trebuie aplicată tuturor beneficiarilor sistemului public de pensii; aplicarea formulei de calcul doar pentru noii pensionari nu reprezintă o opțiune, deoarece excluderea de la aplicarea noii formule a pensiilor aflate în plată ar reprezenta o nouă inechitate, ceea ce ar genera noi nemulțumiri și, pe cale de consecință, obținerea drepturilor în instanță.

- Identificarea de soluții privind asigurarea unor pensii adecvate și echitabile pentru toți beneficiarii sistemului public de pensii corelate cu contribuția acestora adusă în timpul vieții active la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Proiectul de lege supus aprobării își propune ca, din sistemul de pensii din România să fie eliminate inechitățile dintre beneficiarii sistemului în vederea restabilirii încrederii în sistemul public de pensii, eliminarea inechităților dintre beneficiarii sistemului public de pensii din România.

Sistemul de pensii trebuie să asigure un nivel de viață decent pensionarilor, în condițiile menținerii sustenabilității bugetare. În acest scop, sunt necesare intervenții coordonate în întreg sistemul public cu privire la stimularea continuării activității, stagiul de cotizare, formula de calcul și mecanismele de indexare.

Sistemul de pensii din România se fundamentează pe următoarele principii de bază:

- Contributivității potrivit căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice participante la sistemul public de pensii, drepturile de asigurări sociale cuvenindu-se în temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite;

- Solidarității sociale, conform căruia participanții la sistemul public de pensii își asumă reciproc obligații și beneficiază de drepturi pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor asigurate prevăzute de lege;

- Egalității, prin care se asigură tuturor participanților la sistemul public de pensii, contribuabili și beneficiari, un tratament nediscriminatoriu, între persoane aflate în aceeași situație juridică, în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege;

Proiectul de lege definește stagiul de cotizare contributiv ca fiind perioada de timp pentru care s-au datorat contribuții de asigurări sociale la sistemul public de pensii, precum și cea pentru care asigurații cu contract de asigurare socială au datorat și plătit contribuții de asigurări sociale la sistemul public de pensii;

Stagiul complet de cotizare reprezintă perioada de timp în care asigurații au realizat stagiul de cotizare contributiv, pentru a beneficia de reducerea vârstei standard de pensionare în vederea obținerii pensiei pentru limită de vârstă sau a pensiei anticipate;

Stagiul minim de cotizare reprezintă perioada minimă de timp în care asigurații au realizat stagiul de cotizare contributiv pentru a beneficia de pensie pentru limită de vârstă.

Reglementările referitoare la contractul de asigurare socială vizează, printre altele, categoriile de persoane care pot achita contribuțiile de asigurări sociale pe o perioadă de maximum 6 ani la alegere din perioade diferite, anterioare încheierii contractului, în care nu au desfășurat activități profesionale și nu au avut calitatea de pensionar.

Proiectul de lege reglementează următoarele categorii de pensii:

- Pensia pentru limită de vârstă;
- Pensia anticipată;
- Pensia de invaliditate;
- Pensia de urmaș.

Vârsta standard de pensionare este de 65 de ani atât pentru bărbați, cât și pentru femei. Atingerea acestei vârste se realizează prin creșterea vârstei standard de pensionare, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 5.

Stagiul minim de cotizare este de 15 ani, atât pentru femei, cât și pentru bărbați.

Stagiul complet de cotizare contributiv, este de 35 de ani, atât pentru femei, cât și pentru bărbați.

Atingerea acestui stagiul se realizează prin creșterea stagiului complet de cotizare, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 5.

Începând cu data finalizării eșalonării prevăzute în anexa 5 la lege, stagiul minim de cotizare, stagiul complet de cotizare și vârsta standard de pensionare, prevăzute de prezenta lege sunt majorate în funcție de evoluția speranței de viață din România, la un interval de maxim 3 ani.

În situația în care se constată o evoluție pozitivă a speranței de viață, Guvernul va lua măsuri de modificare a stagiului minim de cotizare, stagiului complet de cotizare și a vârstei standard de pensionare cu jumătate din perioada de creștere a speranței de viață.

În situația în care creșterea stagiului minim de cotizare, stagiului complet de cotizare și a vârstei standard de pensionare este mai mică de o lună, prevederile de mai sus nu se aplică.

Odată cu publicarea proiecțiilor Ageing Working Group (AWG), la fiecare 3 ani, Consiliul Fiscal va întocmi un raport prin care va verifica dacă stagiului minim de cotizare, stagiului complet de cotizare și vârsta standard de pensionare au fost modificate în funcție de evoluția speranței de viață. Raportul va fi publicat pe site-ul Consiliului Fiscal.

În situația în care sunt identificate abateri de la prevederile de mai sus, Guvernul este obligat să majoreze stagiului minim de cotizare, stagiului complet de cotizare și vârsta standard de pensionare conform celor menționate anterior.

Proiectul de lege cuprinde reglementări privind condițiile de reducere a vârstei standard de pensionare pentru:

- activitate desfășurată în fostele grupe I și II de muncă, condiții speciale/condiții deosebite de muncă;
- persoanele cu handicap;
- pensia anticipată;

Persoanele care au realizat un stagiul de cotizare contributiv, în condiții de handicap, beneficiază de reducerea vârstelor standard de pensionare prevăzute în Anexa nr. 5, în funcție de gradul de handicap, dovedit cu certificat de încadrare în grad și tip de handicap cu valabilitate permanentă, în condițiile Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

- a) cu 15 ani, dacă au realizat, în condiții de handicap grav, cel puțin o treime din stagiul complet de cotizare;
- b) cu 10 ani, în situația asiguraților cu handicap accentuat, dacă au realizat, în condiții de handicap accentuat, un stagiul de cotizare contributiv de cel puțin 20 de ani;
- c) cu 10 ani, în situația asiguraților cu handicap mediu, dacă au realizat, în condiții de handicap mediu, stagiul complet de cotizare.

Pensia anticipată se cuvine, cu cel mult 5 ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare, persoanelor care au realizat stagiul complet de cotizare contributiv, precum și celor care au depășit stagiul complet de cotizare cu până la 5 ani.

La stabilirea stagiului de cotizare necesar acordării pensiei anticipate nu se iau în considerare perioadele asimilate în care persoana a beneficiat de pensie de invaliditate, a urmat cursurile de zi ale învățământului universitar și a satisfăcut serviciul militar.

Cuantumul pensiei anticipate se stabilește din cuantumul pensiei pentru limită de vârstă, prin diminuarea acestuia în raport cu stagiul de cotizare realizat peste stagiul complet de cotizare și cu numărul de luni cu care s-a redus vârsta standard de pensionare.

Pensia de invaliditate.

Pensia de invaliditate se cuvine persoanelor care au realizat stagii de cotizare în sistemul public de pensii, care nu au împlinit vârsta standard de pensionare și care au capacitatea de muncă diminuată din cauza:

- a) accidentelor de muncă și bolilor profesionale, constatate conform legii;
- b) altor boli și accidente care nu au legătură cu munca;
- c) accidentelor de muncă și bolilor profesionale survenite în timpul și din cauza practicii profesionale, în cazul elevilor, ucenicilor și studenților.

Se redefinesc gradele de invaliditate, pentru a se da posibilitatea desfășurării unor activități profesionale și a permite cumulul pensiei de invaliditate cu venituri din aceste activități.

Se redefinesc gradele de invaliditate, pentru a se da posibilitatea desfășurării unor activități profesionale și a permite cumulul pensiei de invaliditate cu venituri din aceste activități.

Astfel, de gradul I, este caracterizat de deficiența funcțională gravă, capacitate de autoservire pierdută; gradul II caracterizat de deficiența funcțională accentuată și capacitate de autoservire

păstrată parțial; gradul III caracterizat de deficiența funcțională medie și capacitatea de autoservire păstrată;

Pensionarii de invaliditate încadrați în gradul I de invaliditate au dreptul, în afara pensiei, la o indemnizație pentru însoțitor reprezentând 50% din salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, în conformitate cu legislația în vigoare, aferent lunii pentru care se face plata.

Pensia de invaliditate este o categorie de pensie care nu se acordă definitiv, aceasta fiind condiționată de afectarea temporară a capacității de muncă a persoanei.

Ca urmare, la ivirea riscului invalidității, se acordă o pensie de invaliditate supusă unor verificări permanente pentru a se constata dacă măsurile recuperatorii aplicate au determinat recuperarea capacității de muncă, iar persoana își poate relua activitatea. Întrucât pe timpul acordării pensiei de invaliditate nu se realizează stagii de cotizare în sistemul public, nu sunt îndeplinite condițiile de stagiu complet de cotizare și ca urmare nu se poate opta pentru o categorie de pensie ce este condiționată de realizarea și chiar depășirea stagiului complet de cotizare.

Pentru orice grad de invaliditate, în funcție de natura afectării capacității de muncă și tipul raportului de muncă, capacitatea de muncă poate fi considerată păstrată pentru anumite activități profesionale, la propunerea medicului expert.

Pensia de urmaș

Pensia de urmaș se cuvine copiilor și soțului supraviețuitor, dacă susținătorul decedat era pensionar sau îndeplinea condițiile pentru obținerea unei pensii.

Proiectul de lege reglementează valorificarea, la determinarea cuantumului pensiei a sumelor încasate cu titlul de acord global, sporuri, al 13-lea salariu, ore suplimentare, prime, premii și alte drepturi de natură salarială.

Referitor la formula de calcul a pensiilor, proiectul de lege cuprinde reglementări potrivit cărora cuantumul pensiei se determină prin înmulțirea numărului total de puncte cu valoarea punctului de referință.

Numărul total de puncte realizat de asigurat se obține din însumarea punctajelor anuale ale acestuia și a numărului de puncte de stabilitate.

Punctajul anual al asiguratului se determină prin împărțirea la 12 a sumei punctajelor lunare realizate într-un an calendaristic.

Pentru stagiul de cotizare contributiv realizat peste 25 de ani contributivi se acordă un număr de puncte de stabilitate astfel:

- a) 0,50 puncte pentru fiecare an realizat peste 25 de ani;
- b) 0,75 puncte pentru fiecare an realizat peste 30 de ani;
- c) un punct pentru fiecare an realizat peste 35 ani.

La data intrării în vigoare a prezentei legi, valoarea punctului de referință este 81 lei.

VPR se determină prin împărțirea valorii punctului de pensie în vigoare în anul 2024, respectiv 2032 lei la 25, care reprezintă nivelul mediu al stagiilor de cotizare prevăzute de legislația pensiilor anterioară datei prezentei legi, respectiv: Legea nr. 27/1966 privind pensiile de asigurări sociale de stat și pensia suplimentară, Legea nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări de stat și asistența socială, Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.

Valoarea punctului de referință se majorează anual cu 100% din rata medie anuală a inflației, la care se adaugă 50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut realizat.

Pentru persoanele care contribuie la un fond de pensii administrat privat, punctajul lunar se corectează în sensul diminuării punctajului lunar în funcție de procentul de contribuții de asigurări sociale care se virează la acest fond.

În cazul decesului asiguratului sau al pensionarului se acordă ajutor de deces unei singure persoane care face dovada că a suportat cheltuielile ocazionate de deces și care poate fi, după caz, soțul supraviețuitor, copilul, părintele sau oricare persoană care face această dovadă.

Ajutorul de deces se acordă și în cazul decesului persoanei care, în ultimele 6 luni anterioare decesului, a avut calitatea de asigurat în sistemul public de pensii, indiferent de stagiul de cotizare realizat în această perioadă.

Ajutorul de deces se acordă și în cazul decesului persoanei aflate în timpul concediului pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 2 ani, iar în cazul copilului cu handicap până la 3 ani, respectiv până la 7 ani, sau al unui membru de familie al acestuia, dacă, anterior intrării în concediu, persoana în cauză era asigurată obligatoriu legii și raportul de muncă a fost suspendat. Referitor la jurisdicția asigurărilor sociale, proiectul de lege cuprinde reglementări potrivit cărora deciziile de pensie emise de casele teritoriale de pensii pot fi contestate, în termen de 45 de zile de la comunicare, la instanța de judecată competentă.

Jurisdicția asigurărilor sociale se realizează prin tribunale și curți de apel.

În proiectul legii pensiilor a fost prevăzută posibilitatea ca instituțiile competente din România să utilizeze semestrial procedura de confirmare a existenței beneficiarilor nerezidenți aflați în plată, prin certificatul de viață.

2.4. Alte informații*)

Nu este cazul

**Secțiunea a 3-a
Impactul socioeconomic**

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2. Impactul social

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

3.9. Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3.	4.	5.	6.	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						

b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i) cheltuieli de personal						
ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli						
4.3. Impact financiar, plus/ minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații						
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ a) acte normative ce vor fi abrogate: 1) Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010, cu modificările și completările ulterioare și actele subsecvente emise în baza acesteia; 2) Hotărârii Guvernului nr. 257/2011 cu modificările și completările ulterioare publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 214 din 28 martie 2011; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții. În vederea aplicării prevederilor prezentei legi, se vor elabora norme metodologice						
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect. 5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE 5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE						
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5.6. Alte informații Nu este cazul						

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Prezentul proiect de act normativ se încadrează în prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Precizăm faptul că prezentul proiect are în vedere respectarea termenelor de îndeplinire a Jalonului 214 - Intrarea în vigoare a noii legi privind sistemul de pensii, care înlocuiește dispozițiile Legii nr. 127/2019 Componenta 13 - Reforme sociale din Programul Național de Reformă și Reziliență.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ va fi avizat de către Consiliul Economic și Social și de Consiliul Legislativ.

6.6. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

În procesul de elaborare a prezentului proiect de act normativ au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Prezentul proiect de act normativ a fost supus comentariilor publicului, prin publicarea pe pagina de internet a Ministerului Muncii și Solidarității Sociale începând cu data de 31.10.2023.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Secțiunea a 8-a
Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

8.2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de Lege privind sistemul public de pensii, pe care îl supunem Guvernului spre adoptare.

**Ministrul muncii și solidarității sociale
Simona BUCURA-OPRESCU**

**AVIZAT:
Viceprim-ministru,
Marian NEACȘU**

**Viceprim-ministru
Ministrul Afacerilor Interne**

Marian-Cătălin PREDOIU

Ministrul Apărării Naționale

Angel TÎLVAR

Directorul Serviciului Român de Informații

Directorul Serviciului de Telecomunicații Speciale

Ionel-Sorin BĂLAN

Ministrul Transporturilor și Infrastructurii

Ministrul Sănătății

Sorin-Mihai GRINDEANU

Alexandru RAFILA

Ministrul Afacerilor Externe

Președintele

Luminița Teodora ODOBESCU

Autorității Naționale de Supraveghere a
Prelucrării Datelor cu Caracter Personal

Ancuța Gianina OPRE

Ministrul Investițiilor și Proiectelor Europene

Adrian CĂCIU

Președintele Autorității de Supraveghere Financiară

Nicu MARCU

Ministrul Finanțelor

Marcel-Ioan BOLOȘ

Ministrul Justiției

Alina-Ștefania GORGHIU

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de Lege privind sistemul public de pensii, pe care îl supunem Guvernului spre adoptare.

Ministrul muncii și solidarității sociale
Simona BUCURA-OPRESCU

AVIZAT:
Viceprim-ministru
Marian NEACȘU

Viceprim-ministru
Ministrul afacerilor interne

Marian-Cătălin PREDOIU

Ministrul Apărării Naționale

Angel TÎLVAR

Directorul Serviciului Român de Informații

Directorul Serviciului de Telecomunicații
Speciale

Ionel-Sorin BĂLAN

Ministrul Transporturilor și Infrastructurii

Ministrul Sănătății

Sorin-Mihai GRINDEANU

Alexandru RAFILA

Ministrul Afacerilor Externe

Președintele
Autorității Naționale de Supraveghere a
Prelucrării Datelor cu Caracter Personal

Luminița Teodora ODOBESCU

Ancuța Gianina OPRE

Ministrul Investițiilor și Proiectelor
Europene

Președintele Autorității de Supraveghere
Financiară

Adrian CÂCIU

Nicu MARCU

Ministrul Finanțelor

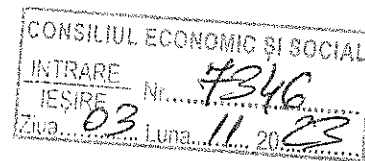
Ministrul justiției

Marcel-Ioan BOLOȘ

Alina-Ștefania GORGHIU

LEGE
privind sistemul public de pensii

TITLUL I
Dispoziții generale

Art. 1 - Dreptul la asigurări sociale este garantat de stat și se exercită, în condițiile prezentei legi, prin sistemul public de prin sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, denumit în continuare sistemul public de pensii.

Art. 2 Sistemul public de pensii se organizează și funcționează având ca principii de bază:

- a) principiul unicității, potrivit căruia statul organizează și garantează sistemul public de pensii bazat pe aceleași norme de drept, pentru toți asigurații sistemului;
- b) principiul obligativității, potrivit căruia persoanele fizice și juridice au, conform legii, obligația de a participa la sistemul public de pensii, drepturile de asigurări sociale exercitându-se corelativ cu îndeplinirea obligațiilor;
- c) principiul contributivității, conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice, care contribuie la sistemul public de pensii;
- d) principiul egalității, potrivit căruia asigurații care au realizat cel puțin stagiul minim de cotizare în sistemul public de pensii, beneficiază de tratament nediscriminatoriu, în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege;
- e) principiul repartitiei, pe baza căruia fondurile de asigurări sociale se redistribuie pentru plata obligațiilor ce revin sistemului public de pensii, conform legii;
- f) principiul solidarității sociale, conform căruia asigurații sistemului public de pensii își asumă reciproc obligații și beneficiază de drepturi pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor asigurate prevăzute de lege;
- g) principiul autonomiei, bazat pe administrarea de sine stătătoare a sistemului public de pensii, conform legii;
- h) principiul imprescriptibilității, potrivit căruia dreptul la pensie nu se prescrie;
- i) principiul incesibilității, potrivit căruia dreptul la pensie nu poate fi cedat, total sau parțial;
- j) principiul stabilității asigurării la sistemul public de pensii - potrivit căruia pentru stagiul de cotizare contributiv realizat peste 25 de ani contributivi, se acordă un număr suplimentar de puncte.

Art. 3. În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) asigurat - persoana fizică pentru care angajatorul sau entitatea asimilată angajatorului este obligat/ă să rețină și să plătească contribuția de asigurări sociale, persoana fizică ce realizează venituri din activități independente sau drepturi de proprietate intelectuală și care, pe baza declarației individuale de asigurare, datorează contribuția de asigurări sociale, potrivit prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare Codul fiscal, precum și persoana fizică ce achită contribuția de asigurări sociale pe baza contractului de asigurare socială, potrivit prezentei legi;

b) contract de asigurare socială - contractul încheiat, voluntar, între persoane fizice și casele teritoriale de pensii în scopul asigurării în sistemul public de pensii în vederea obținerii pensiei pentru limită de vârstă sau în vederea completării venitului asigurat utilizat la calculul acestei categorii de pensie;

c) contribuabil - persoana fizică sau juridică ce plătește contribuții de asigurări sociale sistemului public de pensii, conform prezentei legi;

d) declarație individuală de asigurare - declarația fiscală pe baza căreia se realizează declararea veniturilor care reprezintă baza de calcul al contribuției de asigurări sociale în cazul persoanelor care realizează venituri din activități independente sau din drepturi de proprietate intelectuală pentru care există obligația depunerii acesteia, și care constituie documentul pe baza căruia se stabilesc, în sistemul public de pensii, stagiul de cotizare, punctajul lunar și cel anual, precum și numărul total de puncte realizat;

e) declarație nominală de asigurare - declarația fiscală pe baza căreia se realizează declararea veniturilor care reprezintă baza lunară de calcul a contribuției de asigurări sociale în cazul persoanelor care realizează venituri din salarii și asimilate salariilor, precum și în cazul persoanelor care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală, altele decât cele prevăzute la lit. d), care constituie documentul pe baza căruia se stabilesc, în sistemul public de pensii, stagiul de cotizare, punctajul lunar și cel anual, precum și numărul total de puncte realizat;

f) locuri de muncă în condiții deosebite - locurile de muncă unde gradul de expunere la factorii de risc profesional sau la condițiile specifice unor categorii de servicii publice, pe toată durata timpului normal de muncă, poate conduce în timp la îmbolnăviri profesionale, la comportamente riscante în activitate, cu consecințe asupra securității și sănătății în muncă a asiguraților;

g) locuri de muncă în condiții speciale - locurile de muncă unde gradul de expunere la factorii de risc profesional sau la condițiile specifice unor categorii de servicii publice, pe durata a cel puțin 50% din timpul normal de muncă, poate conduce în timp la îmbolnăviri profesionale, la comportamente riscante în activitate, cu consecințe grave asupra securității și sănătății în muncă a asiguraților;

h) perioade asimilate - perioadele pentru care nu s-au datorat contribuții de asigurări sociale considerate prin prezenta lege echivalente stagiului de cotizare în sistemul public de pensii și care se valorifica la stabilirea prestațiilor de asigurări sociale în condițiile prezentei legi, dacă persoana a fost asigurată în sistemul public;

j) perioade necontributive - perioadele recunoscute ca vechime în muncă sau după caz, ca stagiul de cotizare în baza unor acte normative specifice care vizează anumite categorii de persoane, pentru care nu s-au datorat contribuții de asigurări sociale, dacă persoana a fost asigurată în sistemul public;

k) punctaj lunar - numărul de puncte realizat de asigurat într-o lună, calculat prin raportarea câștig brut lunar realizat sau, după caz, a venitului lunar asigurat, care a constituit baza de calcul a contribuției de asigurări sociale, la câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

l) punctaj anual - numărul de puncte realizat de asigurat pe parcursul unui an calendaristic, obținut prin împărțirea la 12 a sumei punctajelor lunare;

m) număr total de puncte realizat - suma punctajelor anuale aferente perioadelor de stagiul de cotizare realizat, perioadelor asimilate, perioadelor necontributive, stagiului potențial și a numărului de puncte de stabilitate.

n) riscuri asigurate - evenimentele care, la producerea efectelor lor, obligă sistemul public de pensii să acorde asiguraților pensii și alte prestații de asigurări sociale, cu respectarea prevederilor prezentei legi;

o) stagiul de cotizare - perioada de timp constituită din stagiul de cotizare contributiv, precum și perioadele asimilate și perioadele necontributive recunoscute ca stagii de cotizare, conform legii.

p) stagiul de cotizare contributiv - perioada de timp pentru care s-au datorat contribuții de asigurări sociale la sistemul public de pensii, precum și cea pentru care asigurații cu contract de asigurare socială au datorat și plătit contribuții de asigurări sociale la sistemul public de pensii;

q) stagiul complet de cotizare - perioada de timp prevăzută de prezenta lege în care asigurații au realizat stagiul de cotizare contributiv, pentru a beneficia de reducerea vârstei standard de pensionare în vederea obținerii pensiei pentru limită de vârstă sau, după caz, a pensiei anticipate;

r) stagiul minim de cotizare - perioada minimă de timp prevăzută de prezenta lege în care asigurații au realizat stagiul de cotizare contributiv pentru a beneficia de pensie pentru limită de vârstă.

s) stagiul potențial - perioada de timp prevăzută de prezenta lege, considerată stagiul de cotizare și acordată la calculul pensiei de invaliditate, ca o creditare pentru stagiul de cotizare nerealizat din cauza afecțiunilor invalidante;

ș) vârstă standard de pensionare - vârsta stabilită de prezenta lege, pentru bărbați și femei, în raport cu anul și luna nașterii, prevăzută în anexa nr. 5, de la care aceștia pot obține pensie pentru limită de vârstă, în condițiile legii, precum și vârsta din care se operează reducerile prevăzute de lege;

t) sisteme proprii de asigurări sociale neintegrate sistemului public de pensii - acele sisteme de pensii ale căror organizare și funcționare sunt reglementate de alte acte normative;

ț) pensionar - persoana care beneficiază de una din categoriile de pensii prevăzute de prezenta lege;

Art. 4 - (1) Administrarea sistemului public de pensii se realizează prin Casa Națională de Pensii Publice, denumită în continuare CNPP, care funcționează și îndeplinește atribuții potrivit prezentei legi.

(2) În subordinea CNPP funcționează case județene de pensii, în fiecare municipiu - reședință de județ, precum și Casa de Pensii a Municipiului București, denumite în continuare case teritoriale de pensii.

(3) CNPP poate înființa, desființa sau reorganiza case locale de pensii, care funcționează sub conducerea și controlul casei teritoriale de pensii, în funcție de numărul și structura asiguraților și beneficiarilor.

Art. 5 - (1) Asigurații sistemului public de pensii pot fi cetățeni români, cetățeni ai altor state sau apatrizi, pe perioada în care au, conform legii, domiciliul sau reședința în România.

(2) Pot fi asigurați ai sistemului public de pensii și cetățenii români, cetățenii altor state și apatrizii care nu au domiciliul sau reședința în România, în condițiile prevăzute de instrumentele juridice internaționale la care România este parte.

(3) În aplicarea instrumentelor juridice internaționale la care România este parte, prin derogare de la dispozițiile Codului civil în materia dreptului internațional privat, la stabilirea obligațiilor sau la acordarea beneficiilor ce le revin asiguraților și beneficiarilor sistemului public de pensii care au locul de ședere permanentă pe teritoriul altui stat, dar care dețin și documente valabile care atestă domiciliul în România, va prevala criteriul locului de ședere obișnuită, sub rezerva dispozițiilor contrare prevăzute în respectivele instrumente juridice.

(4) Asigurații au obligația de a plăti contribuții de asigurări sociale și au dreptul să beneficieze de prestații de asigurări sociale, conform prezentei legi.

Art. 6 - (1) În sistemul public de pensii sunt asigurate obligatoriu, prin efectul legii, următoarele persoane:

I. a) persoanele care desfășoară activități pe bază de contract individual de muncă;
b) funcționarii publici;
c) alte persoane care realizează venituri asimilate salariilor pentru care se datorează contribuție de asigurări sociale, potrivit Codului fiscal.

II. persoanele care își desfășoară activitatea în funcții electivă sau care sunt numite în cadrul autorității executive, legislative ori judecătorești, pe durata mandatului, precum și membrii cooperatori dintr-o organizație a cooperăției meșteșugărești, ale căror drepturi și obligații sunt asimilate, în condițiile prezentei legi, cu cele ale persoanelor prevăzute la pct. I;

III. persoanele care beneficiază de drepturi bănești lunare, ce se asigură din bugetul asigurărilor pentru șomaj, în condițiile legii, denumite în continuare șomeri;

IV. persoanele care realizează venituri din activități independente și/sau din drepturi de proprietate intelectuală, pentru care se datorează contribuție de asigurări sociale, potrivit Codului fiscal.

(2) Orice persoană se poate asigura în sistemul public de pensii în baza unui contract de asigurare socială, în vederea obținerii pensiei pentru limită de vârstă și, după caz, în vederea completării venitului asigurat utilizat la calculul acestei categorii de pensie.

(3) Prin excepție de la alin. (2), persoanele care nu au calitatea de pensionari pot încheia contract de asigurare socială și pentru perioade de timp de maximum 6 ani anteriori lunii încheierii contractului, în care persoana nu a realizat stagiul de cotizare în sistemul public de pensii sau stagiul asimilat stagiului de cotizare în sistemul public de pensii sau într-un sistem de asigurări sociale neintegrat acestuia, în țară, în statele membre ale Uniunii Europene sau în alte state cu care România aplică instrumente juridice internaționale în domeniul securității sociale.

(4) Perioadele de timp pentru care se poate încheia contractul de asigurări sociale și efectua plata contribuției de asigurări sociale, în cazul contractului de asigurare socială prevăzut la alin. (3), sunt cele cuprinse între data împlinirii vârstei de 18 ani și data împlinirii vârstei standard de pensionare.

(5) Perioada pentru care se încheie contractul de asigurare socială prevăzut la alin. (3) constituie stagiul de cotizare și se valorifică pentru obținerea pensiei pentru limită de vârstă.

(6) În baza alin. (3) se pot încheia mai multe contracte de asigurare socială cu condiția ca perioadele de asigurare înscrise în acestea, cumulate, să nu depășească 6 ani.

Art. 7 - (1) Persoanele juridice sau fizice la care își desfășoară activitatea asigurații prevăzuți la art. 6 alin. (1) pct. I și II, asigurații care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală, alții decât cei care depun declarație individuală de asigurare, persoanele juridice și fizice care achită drepturile bănești ale asiguraților prevăzuți la art. 6 alin.(1) pct. IV, denumite în continuare angajatori sau entități asimilate angajatorului, potrivit Codului fiscal precum și instituțiile care efectuează plata drepturilor de șomaj pentru șomerii prevăzuți la art. 6 alin. (1) pct. III, sunt obligate să întocmească și să depună, la organul fiscal central, declarația nominală de asigurare.

(2) În situația în care se constată erori în cuprinsul declarațiilor prevăzute la alin. (1), indiferent de cauzele producerii acestora, și/sau modificări ale datelor pe baza cărora se stabilesc stagiul de cotizare, punctajul lunar, punctajul anual și numărul total de puncte ale asiguratului, persoanele juridice sau fizice prevăzute la alin. (1) sunt obligate să întocmească și să depună, conform reglementărilor fiscale, o declarație rectificativă a declarației nominale de asigurare.

(3) Termenele și modalitățile de depunere a declarațiilor prevăzute la alin. (1) și (2) sunt prevăzute de Codul fiscal.

Art. 8 - (1) Pentru perioadele de după 31 martie 2001, informațiile preluate din declarația privind evidența nominală a asiguraților și a obligațiilor de plată către bugetul asigurărilor sociale de stat prevăzută de Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, din declarațiile nominale de asigurare, precum și din contractul de asigurare socială ori din declarația individuală de asigurare constituie elementele pe baza cărora se stabilește stagiul de cotizare în sistemul public de pensii, punctajul lunar și punctajul anual pentru asigurații sistemului public de pensii.

(2) În situațiile în care, pentru perioadele prevăzute la alin. (1), existența raporturilor de muncă sau de serviciu nu poate fi dovedită prin declarația nominală de asigurare, în vederea

stabilirii stagiului de cotizare, a punctajului lunar și a punctajului anual, pot fi valorificate și alte acte doveditoare, întocmite în condițiile legii.

(3) În situațiile în care, pentru perioadele prevăzute la alin. (1), se constată erori în cuprinsul declarației privind evidența nominală a asiguraților și a obligațiilor de plată către bugetul asigurărilor sociale de stat prevăzută de Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare și/sau al declarației nominale de asigurare, indiferent de cauzele producerii acestora, iar angajatorii sau entitățile asimilate angajatorilor se află în imposibilitatea de a întocmi și depune declarație rectificativă potrivit art. 7 alin. (2), în vederea stabilirii stagiului de cotizare, a punctajului lunar și a punctajului anual pot fi valorificate informațiile din alte acte doveditoare, întocmite potrivit legii.

(4) Obligația prezentării actelor doveditoare prevăzute la alin. (2) și (3) revine persoanei în cauză ori reprezentantului legal al acesteia.

Art. 9 - (1) Persoanele prevăzute la art. 6 alin.(1) pct. IV sunt asigurate în sistemul public de pensii pe baza declarației individuale de asigurare sau, după caz, pe baza declarației nominale de asigurare, înregistrate la organul fiscal competent.

(2) Termenele și modalitățile de depunere a declarațiilor prevăzute la alin. (1) sunt prevăzute de Codul fiscal.

Art. 10 - (1) Contractul de asigurare socială prevăzut la art. 6 alin. (2) și (3) se încheie între persoana interesată sau, după caz, reprezentantul legal ori mandatarul acesteia, desemnat prin procură specială și casa teritorială de pensii competentă, în funcție de domiciliul sau reședința persoanei care încheie contractul.

(2) Contractul de asigurare socială se încheie în formă scrisă și produce efecte de la data înregistrării acestuia la casa teritorială de pensii.

(3) La încheierea contractului de asigurare socială prevăzut la art. 6 alin. (3), solicitantul completează o declarație, conform modelului prevăzut în anexa nr. 12, din care să reiasă că, în perioada înscrisă în contractul de asigurare socială pentru care se solicită asigurarea, îndeplinește următoarele condiții cumulative:

- a) nu a avut calitatea de asigurat în sistemul public de pensii sau în alte sisteme neintegrate acestuia;
- b) nu a avut obligația asigurării în sistemul public de pensii;
- c) la data încheierii contractului de asigurare socială nu are calitatea de pensionar.

Art. 11 - (1) Venitul lunar asigurat înscris în contractul de asigurare socială poate fi modificat, din inițiativa asiguratului, prin încheierea unui act adițional la contractul de asigurare social, conform modelului prevăzut în anexa nr. 13 .

(2) Venitul lunar asigurat înscris în contractul de asigurare socială prevăzut la art. 6 alin. (2), în baza căruia se calculează contribuția de asigurări sociale se modifică, din inițiativa asiguratorului, respectiv a casei teritoriale de pensii, prin notificarea scrisă a asiguratului, ori de câte ori venitul lunar asigurat este mai mic decât cel prevăzut la art. 33 alin. (1).

Art. 12 - (1) În sistemul public de pensii, evidența drepturilor și obligațiilor de asigurări sociale se realizează pe baza codului numeric personal al asiguratului, sau, după caz, pe baza codului de identificare atribuit de către CNPP .

(2) Datele cu caracter personal actualizate pentru toți cetățenii români, cetățenii Uniunii Europene, ai statelor membre ale Spațiului Economic European, ai Confederației Elvețiene și pentru străinii care au înregistrată rezidența/șederea în România, precum și ale persoanelor pentru care CNPP întocmește documentații de plată și/sau efectuează plata unor prestații de asigurări sociale sunt furnizate acesteia gratuit de către Ministerul Afacerilor Interne, prin Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date, după caz.

(3) Datele prevăzute la alin. (2) sunt furnizate gratuit, la cererea CNPP și de către oricare altă autoritate/instituție publică sau altă entitate care, potrivit legii, deține astfel de informații.

(4) În vederea realizării atribuțiilor privind evidența drepturilor și obligațiilor de asigurări sociale, CNPP poate încheia protocoale în aplicarea prevederilor alin. (3) în scopul efectuării de schimburi de date. Protocoalele se publică în Monitorul Oficial.

(5) Conținutul, modalitățile și termenele de transmitere a informațiilor prevăzute la alin. (2) se stabilesc prin protocol încheiat între CNPP și Ministerul Afacerilor Interne, prin Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date.

Art. 13 - Constituie stagiul de cotizare în sistemul public de pensii:

- a) perioadele de vechime în muncă realizate până la data de 1 aprilie 2001, pentru care s-a datorat sau după caz, s-a datorat și plătit contribuție de asigurări sociale;
- b) perioadele necontributive care au constituit vechime în muncă în baza legislației în vigoare până la data de 1 aprilie 2001, sau după caz, stagiul de cotizare conform legislației ulterioare acestei date;
- c) timpul util la pensie realizat de agricultori și durata de asigurare, în condițiile reglementate de Legea nr. 80/1992 privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale agricultorilor, republicată cu modificările și completările ulterioare;
- d) perioada ulterioară datei de 1 aprilie 2001, în care persoanele au fost asigurate, conform legii, în sistemul public de pensii.

Art. 14 - (1) În sistemul public de pensii sunt considerate perioade asimilate acele perioade în care asiguratul:

- a) a urmat cursurile de zi sau, după caz, cu frecvență ale învățământului universitar, organizat potrivit legii, pe durata normală a studiilor respective, ori a unui ciclu de studii universitare, cu condiția absolvirii acestora/acestuia cu diplomă, diplomă de licență, diplomă de master sau diploma de doctor, după caz;
- b) a satisfăcut serviciul militar ca militar în termen sau militar cu termen redus, a fost concentrat, mobilizat sau în prizonierat;
- c) a beneficiat, în perioada 1 aprilie 2001 - 1 ianuarie 2006 de indemnizații de asigurări sociale, acordate potrivit legii;
- d) a beneficiat, începând cu data de 1 ianuarie 2005, de concediu pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de accident de muncă și boli profesionale;

e) a beneficiat, începând cu data de 1 ianuarie 2006, de concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap, de până la 3 ani, respectiv 7 ani;

(2) Asigurații care au absolvit mai multe instituții de învățământ superior, sau, după caz, mai multe cicluri de studii universitare de același nivel conform prevederilor alin. (1) lit. a) beneficiază de asimilarea, ca stagiu de cotizare, a unei singure perioade de studii de același nivel, la alegere.

(3) Perioadele prevăzute la alin. (1) se valorifică numai în situația în care aceste perioade nu se suprapun cu stagii de cotizare realizate în condițiile prezentei legi.

(4) Perioadele asimilate prevăzute la alin. (1) se valorifică pentru obținerea unei categorii de pensie în condițiile prevăzute de prezenta lege.

Art. 15 - (1) Pentru perioadele care reprezintă, conform legii, stagiu de cotizare realizat în condiții deosebite sau în condiții speciale se acordă perioade suplimentare, care constituie stagiu de cotizare în condiții normale, după cum urmează:

- a) 4 luni pentru fiecare an lucrat în condiții deosebite de muncă;
- b) 6 luni pentru fiecare an lucrat în condiții speciale de muncă.

(2) Constituie stagiu de cotizare în condiții normale și perioadele suplimentare la vechimea în muncă acordată în baza legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001 pentru perioadele realizate în grupa I, a II-a de muncă.

(3) Constituie stagiu de cotizare în condiții normale de muncă și perioada suplimentară acordată pentru perioadele de stagiu de cotizare realizate în condiții deosebite și/sau speciale de muncă după data de 1 aprilie 2001.

Art. 16 - (1) Constituie stagiu de cotizare perioadele de timp pentru care asigurații datorează și/sau plătesc contribuții de asigurări sociale în sistemul public de pensii din România, precum și în alte țări, în condițiile stabilite prin instrumente juridice internaționale la care România este parte.

(2) La stabilirea prestațiilor de asigurări sociale se iau în considerare stagiile de cotizare realizate în sistemul public de pensii din România, precum și perioadele de asigurare realizate sau recunoscute conform legislației altor țări, în condițiile reglementate prin instrumente juridice internaționale la care România este parte.

(3) În sistemul public de pensii, obligațiile și prestațiile de asigurări sociale se achită în moneda națională.

(4) În cazul drepturilor salariale sau veniturilor asigurate, stabilite în moneda altor țări pe teritoriul României, contribuțiile se plătesc în lei la cursul de schimb valutar comunicat de Banca Națională a României din data stabilită pentru plata acestor drepturi.

TITLUL II

Bugetul asigurărilor sociale de stat

Art. 17 - (1) Bugetul asigurărilor sociale de stat cuprinde veniturile și cheltuielile sistemului public de pensii.

(2) CNPP înaintează anual Ministerului Muncii și Solidarității Sociale propunerile pentru elaborarea proiectului legii bugetului asigurărilor sociale de stat pentru partea de cheltuieli.

(3) CNPP are calitatea de creditor bugetar numai pentru veniturile bugetare pe care le administrează, reprezentând contribuții de asigurări sociale datorate de persoanele fizice asigurate pe bază de contract de asigurare socială, precum și alte venituri ale bugetului asigurărilor sociale de stat, conform legii.

(4) CNPP și unitățile din subordinea acesteia efectuează cheltuieli în limita aprobată prin buget și a creditelor bugetare deschise, în condițiile legii.

(5) În situația în care legea bugetului asigurărilor sociale de stat nu a intrat în vigoare cu cel puțin 3 zile înainte de expirarea exercițiului bugetar, se aplică în continuare prevederile bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul precedent, până la adoptarea noului buget, cu respectarea prevederilor art. 37 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 18 - Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat provin din:

- a) contribuții de asigurări sociale, dobânzi și penalități de întârziere, precum și din alte venituri, potrivit legii;
- b) sume alocate de la bugetul de stat pentru echilibrarea bugetului asigurărilor sociale de stat, care se aprobă prin legile bugetare anuale;
- c) Comisionul achitat CNPP de către administratorii fondurilor de pensii administrate privat, datorat pentru operațiunile administrative și financiare efectuate, conform prevederilor art. 43¹ și art. 44 din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 19 - (1) Comisionul prevăzut la art. 18 lit. c) reprezintă o cotă procentuală de 0,1% aplicată lunar asupra sumei totale ce face obiectul operațiunii financiare efectuată pentru fiecare fond de pensii administrat privat.

(2) Comisionul prevăzut la alin. (1) se suportă din veniturile administratorilor, așa cum sunt prevăzute la art. 85 din Legea nr. 411/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și se achită în termen de 5 zile de la primirea contribuțiilor conform art. 35 alin. (4), dar nu mai târziu de data de 25 a lunii.

Art. 20 - (1) Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat acoperă contravaloarea prestațiilor de asigurări sociale din sistemul public de pensii, cheltuielile privind organizarea și funcționarea sistemului public de pensii, finanțarea unor investiții proprii, alte cheltuieli prevăzute de lege.

(2) Din veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat se prelevă anual până la 3% pentru constituirea unui fond de rezervă.

(3) Fondul de rezervă cumulat nu poate depăși nivelul cheltuielilor prevăzute pentru anul bugetar respectiv.

(4) Fondul de rezervă se utilizează pentru acoperirea prestațiilor de asigurări sociale în situații temeinic motivate sau a altor cheltuieli ale sistemului public de pensii, aprobate prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(5) Fondul de rezervă se constituie în anii în care bugetul asigurărilor sociale de stat nu primește sume pentru echilibrare, potrivit art. 18 lit. b), și numai după acoperirea deficitelor din anii precedenți ale bugetului asigurărilor sociale de stat.

Art. 21 - (1) În condițiile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), pentru asigurarea sistemului public de pensii, cu excepția aceluia care au încheiat contracte de asigurare socială, Agenția Națională de Administrare Fiscală, denumită în continuare ANAF, are obligația de a transmite CNPP, informațiile necesare stabilirii, în sistemul public de pensii, a stagiului de cotizare realizat și a punctajului lunar, în vederea acordării prestațiilor de asigurări sociale prevăzute de prezenta lege.

(2) Procedura de transmitere a informațiilor prevăzute la alin.(1), precum și alte elemente necesare se stabilesc prin protocol încheiat între ANAF și CNPP.

(3) Instituțiile prevăzute la alin. (1) își acordă reciproc și gratuit accesul la informațiile referitoare la declararea contribuțiilor de asigurări sociale din bazele de date pe care le au în administrare.

(4) Anual, după depunerea declarațiilor fiscale, ANAF transmite CNPP veniturile realizate de persoanele fizice, altele decât cele care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor.

Art. 22 - (1) Excedentele anuale ale bugetului asigurărilor sociale de stat pot fi utilizate în anul următor, potrivit destinațiilor aprobate prin lege, după regularizarea cu bugetul de stat, în limita sumelor primite de acesta, potrivit prevederilor art. 18 lit. b).

(2) Eventualul deficit curent al bugetului asigurărilor sociale de stat se acoperă din fondul de rezervă.

(3) Deficitul din anii precedenți și din anul curent al bugetului asigurărilor sociale de stat rămas după utilizarea fondului de rezervă se finanțează din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului.

Art. 23 - Disponibilitățile bănești ale bugetului asigurărilor sociale de stat sunt purtătoare de dobânzi, nivelul dobânzilor stabilindu-se prin convenții încheiate de CNPP cu Trezoreria Statului.

Art. 24 - În mod excepțional, în situații motivate, pentru acoperirea deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat, după epuizarea fondului de rezervă, veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat se completează cu sume care se alocă de la bugetul de stat.

TITLUL III Contribuția de asigurări sociale

Art. 25 - (1) Contribuabilii sistemului public de pensii sunt cei care datorează contribuții de asigurări sociale și sunt prevăzuți, în mod expres, de Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, respectiv:

a) persoanele fizice care realizează venituri din salarii și asimilate salariilor, cele care realizează venituri ca urmare a desfășurării unor activități independente, precum și cele care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală.

b) persoanele juridice și fizice care au calitatea de angajatori, precum și entitățile asimilate angajatorilor.

(2) Sunt contribuabili ai sistemului public de pensii și persoanele fizice care sunt asigurate, conform prezentei legi, pe baza contractului de asigurare socială.

(3) Cotele de contribuții de asigurări sociale sunt prevăzute în Codul fiscal.

Art. 26 - Condițiile de muncă în care se desfășoară activitatea asiguraților din sistemul public de pensii pot fi normale, deosebite și speciale.

Art. 27 - (1) Sunt locuri de muncă în condiții deosebite locurile de muncă stabilite în baza criteriilor și metodologiei prevăzute de legislația în vigoare la data încadrării acestora.

(2) Locurile de muncă pentru care s-au obținut avize de încadrare în condiții deosebite și a căror valabilitate a fost prelungită potrivit legislației anterioare datei intrării în vigoare a prezentei legi, se mențin în condiții deosebite de muncă potrivit legii, până la normalizarea de către angajator a condițiilor de muncă, dar nu mai târziu de 01 ianuarie 2035.

(3) Beneficiază de încadrarea în condiții deosebite de muncă persoanele care își desfășoară activitatea în serviciile de anatomie patologică și prosecturi ale spitalelor, personalul disciplinelor universitare de anatomie, de histologie, de anatomie patologică și al catedrei de biologie celulară precum și activitatea de anatomie patologică și prosectură din instituțiile de medicină legală.

(4) Beneficiază de încadrarea în condiții deosebite de muncă și categoriile de personal prevăzute în anexă la HG nr. 581/2001 în situația în care au realizat minim 50% din baremul de ore de zbor/salturi respectiv starturi prevăzut de acest act normativ.

(5) Constituie stagiul de cotizare realizat în condiții deosebite de muncă și perioadele în care un asigurat care își desfășoară activitatea în condiții deosebite de muncă se află în concediu pentru incapacitate temporară de muncă și/sau în concediu de odihnă, dacă cel puțin în ziua premergătoare concediului a lucrat în locuri de muncă încadrate în astfel de condiții de muncă și pentru care angajatorii datorează contribuția de asigurări sociale.

Art. 28 - (1) În sensul prezentei legi, locurile de muncă în condiții speciale sunt cele din:

a) unitățile miniere, pentru personalul care își desfășoară activitatea în subteran cel puțin 50% din timpul normal de muncă în luna respectivă;

b) activitățile de cercetare, explorare, exploatare sau prelucrare a materiilor prime nucleare din zonele I și II de expunere la radiații;

c) aviația civilă, pentru personalul navigant prevăzut în anexa nr. 1;

d) activitățile și unitățile prevăzute în anexele nr. 2 și 3;

e) activitatea artistică desfășurată în profesiile prevăzute în anexa nr. 4.

f) activitățile din industria de armament referitoare la: fabricarea, manipularea, transportul nitroglicerinei, explozivilor, pulberilor negre, pulberilor fără fum, produselor pirotehnice în unitățile de producție a explozivilor, precum și fabricarea nitrocelulozelor și a celulozului în aceleași unități de producție a explozivilor; fabricarea munițiilor și a elementelor de muniții (locurile de muncă în care se execută operații cu exploziv de inițiere, exploziv cu caracteristică de sensibilitate mare, precum și locurile de muncă în care se execută operații cu explozivi aromatici, la care angajații vin în contact direct cu aceștia); operații de distrugere a munițiilor încărcate și a elementelor de muniții încărcate, a pulberilor, a explozivilor și a produselor pirotehnice; delaborarea munițiilor și a elementelor pirotehnice încărcate cu substanțe explozive sau incendiare.

g) sectorul construcții nave, pentru personalul care își desfășoară activitatea, în interiorul navei, în următoarele activități specifice: control nedistructiv cu radiații ionizante, izolare cu vată minerală, galvanizare, sablare/zincare, vopsitorie, sudură, montare/demontare schele, lăcătușerie montaj, tubulatură montaj, polizare montaj, mecanică montaj, electrică montaj.

h) activitățile de producție din unitățile de producție a energiei electrice în termocentralele pe bază de cărbune, incluzând și unitățile de extracție a cărbunelui, pentru personalul implicat direct și nemijlocit în utilizarea procedeelelor și utilajelor specifice producției energiei electrice și extracției cărbunelui.

i) sectorul construcții mașini, pentru personalul care își desfășoară activitatea în următoarele activități specifice: turnarea pieselor și lingourilor de oțel, în turnătoriile de oțel; turnarea pieselor de fontă, pieselor din aliaje neferoase și pieselor cu modele ușor fuzibile în turnătoriile de fontă, turnătoriile de aliaje neferoase și turnătoriile de precizie; forjarea pieselor pe ciocane de peste 2 tone forță în secțiile de forjă; turnarea cuzineților din aliaje neferoase pe suport de oțel în turnătoriile de cuzineți; activitatea desfășurată de către ingineri, subingineri și tehnicieni, în secțiile de producție respective;

j) activitățile de producție din unitățile de producție ale minelor de minereuri, pentru personalul implicat direct și nemijlocit în utilizarea procedeelelor și utilajelor specifice extracției minereurilor.

k) activitățile de exploatare forestiere, sortare și transport material lemnos;

l) activitățile care vizează siguranța circulației feroviare.

(2) Locurile de muncă prevăzute la alin. (1) lit. d), f)-l) se mențin în condiții speciale de muncă până la data de 01 ianuarie 2035.

(3) Constituie stagiul de cotizare realizat în condiții speciale de muncă și perioadele în care un asigurat care își desfășoară activitatea în condiții speciale de muncă se află în concediu pentru incapacitate temporară de muncă și/sau în concediu de odihnă, dacă cel puțin în ziua premergătoare concediului a lucrat în locuri de muncă încadrate în astfel de condiții de muncă și pentru care angajatorii datorează contribuția de asigurări sociale.

Art. 29 - În situația contractului de asigurare socială contribuția de asigurări sociale se datorează de la data încheierii acestuia, în cota prevăzută în Codul fiscal pentru persoane fizice.

Art. 30 - (1) Plata contribuției de asigurări sociale datorate de asigurații prevăzuți la art. 6 alin. (2) se face lunar de către aceștia sau, în numele lor, de către orice altă persoană, în contul casei teritoriale de pensii la care sunt asigurați, în baza contractului de asigurare.

(2) Plata contribuției de asigurări sociale, în cazul asiguraților prevăzuți la art. 6 alin. (2), se poate face și anticipat, pentru perioada de până la sfârșitul anului calendaristic. În aceste situații, stagiul de cotizare este corespunzător timpului scurs în interiorul perioadei pentru care s-a efectuat plata.

Art. 31. - (1) Contribuția de asigurări sociale datorată, de persoanele care au încheiat contractul de asigurări sociale prevăzut la art. 6 alin. (3), se calculează prin aplicarea asupra bazei lunare de calcul a cotei contribuției de asigurări sociale, prevăzută de Codul fiscal pentru persoane fizice, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la data încheierii acestuia.

(2) Contractul de asigurare socială încheiat conform art. 6 alin. (3) își încetează aplicabilitatea la data la care contribuția de asigurări sociale datorată este achitată în întregime.

(3) Plata contribuției de asigurări sociale datorate se efectuează într-o singură tranșă sau eșalonat, în tranșe lunare, în termen de 1 an de la data încheierii contractului de asigurări sociale.

(4) În situația în care la data împlinirii termenului prevăzut la alin. (3) contribuția de asigurări sociale datorată nu este achitată în întregime, stagiul de cotizare se constituie corespunzător plății efectuate.

Art. 32 - (1) Baza de calcul a contribuției de asigurări sociale, în cazul asiguraților sistemului public de pensii, cu excepția acelor care sunt asigurați în baza contractului de asigurare socială, este prevăzută de Codul fiscal.

(2) Baza lunară de calcul a contribuției de asigurări sociale, în cazul persoanelor juridice și fizice care au calitatea de angajatori, precum și al entităților asimilate angajatorilor, este prevăzută de Codul fiscal.

Art. 33 - (1) Baza lunară de calcul a contribuției de asigurări sociale pentru asigurații prevăzuți la art. 6 alin. (2) o constituie venitul lunar asigurat înscris în contractul de asigurare socială, care nu poate fi mai mic decât salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată.

(2) Baza lunară de calcul a contribuției de asigurări sociale pentru asigurații prevăzuți la art. 6 alin. (3) o constituie venitul lunar asigurat înscris în contractul de asigurare socială, care nu poate fi mai mic decât salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată în vigoare la data încheierii contractului de asigurare socială.

Art. 34 - Veniturile pentru care nu se datorează contribuția de asigurări sociale nu se iau în considerare la stabilirea prestațiilor din sistemul public de pensii.

Art. 35 - (1) Contribuția de asigurări sociale prevăzută de lege pentru persoanele fizice care au calitatea de angajați sau pentru care există obligația plății contribuției de asigurări sociale conform Codului fiscal, se plătește lunar/trimestrial de către angajator împreună cu

contribuția de asigurări sociale pe care acesta o datorează, după caz, în calitate de contribuabil, bugetului asigurărilor sociale de stat.

(2) Contribuția la fondul de pensii administrat privat, care este parte din contribuția de asigurări sociale prevăzută pentru persoanele fizice care au calitatea de angajați și pentru care există obligația plății contribuției de asigurări sociale, datorată la sistemul public de pensii, se transmite de CNPP fondurilor de pensii administrate privat.

(3) Lunar, până cel târziu în data de 20 a lunii următoare celei în care plătitorii au depus declarația nominală de asigurare, CNPP transmite fiecărui administrator lista nominală de virare a sumelor către fondul de pensii pe care acesta îl administrează.

(4) Lunar, până cel târziu în data de 20 a lunii următoare celei în care angajatorul a depus declarația nominală de asigurare, CNPP virează către fiecare fond de pensii administrat privat, de la bugetul asigurărilor sociale de stat, suma reprezentând contribuțiile datorate acestor fonduri.

Art. 36 - (1) În cazul asiguraților prevăzuți la art. 6 alin. (2), termenul de plată a contribuției de asigurări sociale este până la data de 25 a lunii următoare celei pentru care se datorează contribuția.

(2) În situația în care termenul de plată se împlinește la data de 25 decembrie, contribuția de asigurări sociale se va plăti până la data de 21 decembrie. În situația în care data de 21 decembrie, este zi nelucrătoare, contribuția de asigurări sociale se va plăti până în ultima zi lucrătoare anterioară datei de 21 decembrie.

(3) Și în cazul asiguraților prevăzuți la art. 6 alin.(3), în situația în care plata unei tranșe reprezentând contribuție de asigurări sociale datorată se efectuează în luna decembrie, se vor aplica prevederile alin.(2) în ceea ce privește data plății.

(4) Pentru ceilalți asigurați ai sistemului public de pensii, alții decât cei prevăzuți la alin. (1) și art. 6 alin. (3), termenul de plată a contribuției de asigurări sociale este prevăzut de Codul fiscal.

Art. 37 - Activitatea privind administrarea creanțelor provenind din contribuții de asigurări sociale, datorate de persoanele fizice, contribuabili ai sistemului public de pensii, cu excepția celor prevăzute la art. 6 alin. (2) și (3), și de persoanele fizice sau juridice care au calitatea de angajator sau entitățile asimilate angajatorilor, precum și constatarea și sancționarea contravențiilor, se realizează de organul fiscal central, potrivit prevederilor Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 38 - Pentru persoanele prevăzute la art. 6 alin. (2) și (3) activitatea de colectare a contribuțiilor de asigurări sociale se realizează de CNPP, prin casele teritoriale de pensii.

Art. 39 - (1) În sistemul public de pensii stagiul de cotizare se constituie din însumarea perioadelor pentru care s-a datorat contribuția la bugetul asigurărilor sociale de stat de către asigurat și, după caz, de către angajator.

(2) În situația asiguraților prevăzuți la art. 6 alin. (1) pct. IV care au depus declarația individuală de asigurare, dacă la definitivarea anului fiscal se constată că, la sfârșitul anului,

în funcție de categoria de venit, venitul net anual determinat sau, după caz, venitul brut anual realizat ori normele anuale de venit determinate potrivit Codului fiscal sunt mai mici decât suma reprezentând 12 salarii de bază minime brute pe țară garantate în plată și aceștia au plătit contribuție de asigurări sociale, stagiul de cotizare se determină prin raportarea venitului la care s-a achitat contribuția de asigurări sociale la salariul minim brut pe țară garantat în plată, în vigoare la data depunerii declarației fiscale.

(3) În situația persoanelor prevăzute la art. 6 alin. (2) și alin. (3), asigurate pe baza contractului de asigurare socială, stagiul de cotizare se constituie din însumarea perioadelor pentru care s-a datorat și plătit, conform legii, contribuția de asigurări sociale.

Art. 40 - (1) Contractul de asigurare socială prevăzut la art. 6 alin. (2) poate fi reziliat la inițiativa oricăreia dintre părți, conform clauzelor prevăzute în contract.

(2) Contractul de asigurare socială prevăzut la art. 6 alin. (2) se reziliază, din inițiativa casei teritoriale de pensii, în cazul neplății contribuției de asigurări sociale pentru o perioadă de 3 luni consecutive.

(3) Rezilierea contractului de asigurare socială potrivit alin.(2) se face începând cu ziua următoare celei pentru care s-a plătit contribuția de asigurări sociale.

(4) Contractul de asigurare socială prevăzut la art. 6 alin.(3) poate fi reziliat oricând, din inițiativa asiguratului, și produce efecte de la data înregistrării la casa teritorială competentă a solicitării rezilierii.

(5) În cazul rezilierii contractului de asigurare socială prevăzut la art. 6 alin.(2) și alin.(3), contribuțiile de asigurări sociale achitate nu se restituie, iar stagiul de cotizare astfel realizat se determină prin raportarea sumelor plătite la cota de contribuție de asigurări sociale aplicată asupra salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată.

Art. 41 - (1) Contractul de asigurare socială încetează de drept la data decesului asiguratului.

(2) Eventualele sume neachitate până la data decesului, reprezentând contribuții de asigurări sociale nu se mai urmăresc. Stagiul de cotizare se constituie numai din perioadele pentru care s-au plătit sumele reprezentând contribuția de asigurări sociale.

(3) În situațiile în care, conform prevederilor art. 30 alin. (2), sunt efectuate plăți anticipate pentru perioade ulterioare datei decesului, sumele plătite pentru aceste perioade, reprezentând contribuție de asigurări sociale, se restituie, la cerere, persoanelor prevăzute la art. 111 alin. (1), în termenul general de prescripție de 3 ani, calculat de la data decesului.

(4) În situațiile prevăzute la alin. (3), constituie stagiul de cotizare perioada pentru care s-a plătit contribuția de asigurări sociale până la data decesului.

Art. 42 - În sistemul public de pensii stagiul de cotizare realizat de asigurați, precum și perioadele asimilate se determină în ani, luni și zile calendaristice.

Art. 43 - Stagiul de cotizare se confirmă la cererea asiguratului sistemului public de pensii, prin adeverință emisă de către CNPP, prin casele teritoriale de pensii sau în format electronic.

TITLUL IV Prestații de asigurări sociale în sistemul public de Pensii

Art. 44 - În sistemul public de pensii se acordă următoarele categorii de prestații de asigurări sociale:

- a) pensii;
- b) alte prestații de asigurări sociale

CAPITOLUL I PENSII

Art. 45 - (1) Persoanele care îndeplinesc condițiile de pensionare prevăzute de prezenta lege, pot beneficia de una dintre următoarele categorii de pensii acordate de sistemul public de pensii:

- a) pensia pentru limită de vârstă;
- b) pensia anticipată;
- c) pensia de invaliditate;
- d) pensia de urmaș.

(2) În sistemul public de pensii o persoană poate beneficia de o singură categorie de pensie dintre cele prevăzute la alin. (1).

SECȚIUNEA I - Pensia pentru limită de vârstă

Art. 46 - (1) Pensia pentru limită de vârstă se cuvine persoanelor care îndeplinesc, cumulativ, la data pensionării, condițiile privind vârsta standard de pensionare și stagiul minim de cotizare prevăzute în anexa nr. 5.

(2) Persoanele asigurate în sistemul public de pensii care îndeplinesc condițiile de înscriere la pensie prevăzute la alin. (1) pot opta pentru menținerea în activitate, anual, cu acordul angajatorului, până la împlinirea vârstei de 70 de ani.

Art. 47 - (1) Vârsta standard de pensionare este de 65 de ani atât pentru bărbați, cât și pentru femei. Atingerea acestei vârste se realizează prin creșterea vârstelor standard de pensionare, conform eşalonării prevăzute în anexa nr. 5.

(2) Stagiul minim de cotizare contributiv este de 15 ani, atât pentru femei, cât și pentru bărbați.

(3) Stagiul complet de cotizare contributiv, este de 35 de ani, atât pentru femei, cât și pentru bărbați. Atingerea acestui stagiului se realizează prin creșterea stagiului complet de cotizare, conform eşalonării prevăzute în anexa nr. 5.

(4) La calculul stagiului minim de cotizare și a stagiului complet de cotizare contributiv se ia în considerare și perioada prevăzută la art. 14 alin. (1) lit. e).

(5) Începând cu data finalizării eşalonării prevăzute în anexa 5 la lege, stagiul minim de cotizare, stagiul complet de cotizare și vârsta standard de pensionare, prevăzute de prezenta lege sunt majorate în funcție de evoluția speranței de viață din România, la un interval de maxim 3 ani.

(6) În situația în care se constată o evoluție pozitivă a speranței de viață, Guvernul va lua măsuri de modificare a stagiului minim de cotizare, stagiului complet de cotizare și a vârstei standard de pensionare cu jumătate din perioada de creștere a speranței de viață.

(7) În situația în care creșterea stagiului minim de cotizare, stagiului complet de cotizare și a vârstei standard de pensionare este mai mică de o lună, prevederile alin. (6) nu se aplică.

(8) Odată cu publicarea proiecțiilor Ageing Working Group (AWG), la fiecare 3 ani, Consiliul Fiscal va întocmi un raport prin care va verifica dacă stagiului minim de cotizare, stagiului complet de cotizare și vârsta standard de pensionare au fost modificate în funcție de evoluția speranței de viață. Raportul va fi publicat pe site-ul Consiliului Fiscal. În situația în care sunt identificate abateri de la alin. (6), Guvernul este obligat să majoreze stagiului minim de cotizare, stagiului complet de cotizare și vârsta standard de pensionare conform alin. (6).

Art. 48 - (1) Persoanele care au realizat stagiul complet de cotizare contributiv au dreptul la pensie pentru limită de vârstă, cu reducerea vârstelor standard de pensionare, după cum urmează:

a) conform tabelului nr. 1, în situația persoanelor care au realizat stagii de cotizare în condiții deosebite de muncă;

Tabelul nr. 1

Stagiul de cotizare realizat în condiții deosebite (ani împliniți)	Reducerea vârstei standard de pensionare cu:	
	Ani	Luni
1	-	4
2	-	8
3	1	-
4	1	4
5	1	8
6	2	-
7	2	4
8	2	8
9	3	-

10	3	4
11	3	8
12	4	-
13	4	4
14	4	8
15	5	-
16	5	4
17	5	8
18	6	-
19	6	4
20	6	8
21 ani și peste	7	-

b) conform tabelului nr. 2, în situația persoanelor care au realizat stagii de cotizare în grupa I de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, celor care au realizat stagii de cotizare în locurile de muncă încadrate în condiții speciale potrivit legislației anterioare intrării în vigoare a prezentei legi, precum și în situația celor care au realizat stagii de cotizare în locurile de muncă încadrate în condiții speciale prevăzute la art. 28 alin. (1);

Tabelul nr. 2:

Stagiul de cotizare realizat în grupa I de muncă și condiții speciale (ani împliniți)	Reducerea vârstei standard de pensionare cu:	
	Ani	Luni
1	-	6
2	1	-
3	1	6
4	2	-
5	2	6
6	3	-
7	3	6
8	4	-
9	4	6
10	5	-
11	5	6
12	6	-
13	6	6
14	7	-
15	7	6
16	8	-

17	8	6
18	9	-
19	9	6
20 ani și peste	10	-

c) cu câte 6 luni, pentru fiecare an de privare de libertate, de deportare în străinătate, după data de 23 august 1944, și/sau de prizonierat, în situația persoanelor cărora le-au fost stabilite drepturi privind vechimea în muncă, în condițiile prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a)-c) și la alin. (2) din Decretul-lege nr. 118/1990, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Persoanele care au realizat stagii de cotizare atât în sistemul public de pensii, cât și în sisteme neintegrate acestuia beneficiază de reducerea vârstelor standard de pensionare, în condițiile prevăzute la alin. (1) lit. a) și b), numai pentru stagiile de cotizare realizate în sistemul public de pensii.

Art. 49 - (1) Sunt exceptate de la prevederile art. 48 alin. (1) lit. b) persoanele care au realizat un stagiu de cotizare, în condiții speciale, de cel puțin:

a) 20 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. a) sau 15 ani în locurile de muncă prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. a) în cazul în care activitatea minieră încetează sau a încetat ca urmare a obligațiilor pe care și le asumă sau și le-a asumat statul român în negocierile cu Comisia Europeană, pentru care reducerea vârstei standard de pensionare este de 18 ani;

b) 20 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. e) pentru care vârsta standard de pensionare se reduce cu 13 ani;

c) 25 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. c) și d), pentru care vârsta standard de pensionare se reduce cu 11 ani.

d) 25 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. f) - l) pentru care reducerea vârstei standard de pensionare este de 11 ani.

(2) Reducerile vârstelor standard de pensionare prevăzute la alin. (1) nu pot fi cumulate cu nicio altă reducere prevăzută de prezenta lege sau de alte acte normative.

Art. 50 - (1) Fac excepție de la prevederile art. 48 alin. (1) lit. b) și persoanele care au realizat un stagiu de cotizare în condiții speciale de cel puțin 22 ani în zona I de expunere la radiații sau de cel puțin 25 de ani în zona a II-a de expunere la radiații, în locurile de muncă prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. b).

(2) În cazul persoanelor prevăzute la alin. (1) vârsta standard de pensionare se reduce cu 20 ani în cazul persoanelor care au realizat stagii de cotizare în condiții speciale în zona I de expunere la radiații, respectiv cu 18 ani în cazul persoanelor care au realizat stagii de cotizare în zona II de expunere la radiații.

(3) În situația persoanelor care au realizat stagii de cotizare în condițiile speciale prevăzute la art. 28 alin (1) lit. b) din lege, mai mici de 22 ani în zona I de expunere la radiații și mai

mici de 25 de ani în zona a II-a de expunere la radiații, aceste stagii se cumulează considerându-se stagii de cotizare în zona a II-a de expunere la radiații.

(4) Vârsta standard de pensionare redusă în cazul persoanelor prevăzute la alin.(1) nu poate fi mai mică de 45 de ani, atât în cazul celor care au desfășurat activitate în zona I de expunere la radiații, cât și în cazul celor care au desfășurat activitate în zona a II-a de expunere la radiații.

Art. 51- (1) Femeile care au realizat stagiul complet de cotizare contributiv și care au născut și crescut copii până la vârsta de 16 ani beneficiază de reducerea vârstei de pensionare prevăzută în anexa nr. 5, astfel:

Tabelul nr. 3

Nr. copii născuți și crescuți	Vârsta standard de pensionare se reduce cu:	
	Ani	Luni
1	-	6
2	1	-
3	1	6
4	2	-
5	2	6
6	3	-
7 și peste	3	6

(2) Reducerea vârstei de pensionare prevăzută la alin. (1) se aplică și în cazul în care numărul de copii cuprinde și copii adoptați și crescuți pe o perioadă de cel puțin 13 ani.

Art. 52- (1) Persoanele care au realizat un stagiul de cotizare contributiv, în condiții de handicap, beneficiază de reducerea vârstelor standard de pensionare prevăzute în anexa nr. 5, în funcție de gradul de handicap, dovedit cu certificat de încadrare în grad și tip de handicap cu valabilitate permanentă, în condițiile Legii 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

a) cu 15 ani, în situația asiguraților cu handicap grav, dacă au realizat, în condiții de handicap, un stagiul de cotizare contributiv de cel puțin o treime din stagiul complet de cotizare;

b) cu 10 ani, în situația asiguraților cu handicap accentuat, dacă au realizat, în condiții de handicap, un stagiul de cotizare contributiv de cel puțin două treimi din stagiul complet de cotizare;

c) cu 10 ani, în situația asiguraților cu handicap mediu, dacă au realizat, în condiții de handicap, stagiul complet de cotizare.

(2) La calculul stagiului de cotizare contributiv prevăzut la alin. (1) nu se iau în considerare perioadele de asigurare voluntară în baza unui contract de asigurare.

Art. 53 - Persoanele cu deficiență vizuală gravă beneficiază de pensie pentru limită de vârstă, indiferent de vârstă, dacă au realizat în aceste condiții un stagiul de cotizare contributiv de cel puțin o treime din stagiul complet de cotizare.

Art. 54 - (1) Frațiunea de an de stagiul de cotizare realizată în grupa I și/sau condiții speciale de muncă, pentru care nu se acordă reducerea vârstei standard de pensionare conform prevederilor art. 48 alin. (1) lit. b), poate fi cumulată cu perioadele de stagiul de cotizare realizate în condiții deosebite de muncă în vederea reducerii vârstei standard de pensionare conform prevederilor art. 48 alin. (1) lit.a).

(2) Reducerile vârstelor standard de pensionare acordate asiguraților sistemului public de pensii, prevăzute la art. 48, art. 51 și de alte acte normative cu caracter special, pot fi cumulate fără ca reducerea totală să fie mai mare de 11 ani.

(3) Vârstele de pensionare reduse în condițiile alin. (2) nu pot fi mai mici de 52 de ani pentru femei și de 54 de ani pentru bărbați.

Art. 55 - (1) În situația personalului aeronautic civil navigant profesionist din aviația civilă din România, prevederile art. 48 alin. (1) lit. b) se aplică numai în condițiile realizării numărului minim de ore de zbor, salturi sau starturi aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 581/2001 privind criteriile de încadrare a personalului navigant din aviația civilă în condiții speciale de muncă.

(2) Activitățile de cercetare, explorare, exploatare sau prelucrare a materiilor prime nucleare, zonele I și II de expunere la radiații sunt cele aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 583/2001 privind stabilirea criteriilor de încadrare a activităților de cercetare, explorare, exploatare sau prelucrare a materiilor prime nucleare din zonele I și II de expunere la radiații.

(3) Activitățile de la locurile de muncă prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. d) și lit. f) - l) se consideră în condiții speciale de muncă numai dacă acestea se desfășoară în aceste condiții, pe durata programului normal de lucru dintr-o lună.

Art. 56 - Persoanele care au depășit stagiul complet de cotizare contributiv prevăzut în anexa nr. 5 cu cel puțin 5 ani de stagiul de cotizare pot solicita pensie pentru limită de vârstă cu cel mult 5 ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare prevăzută în anexa nr.5.

ART. 57 - Reducerea vârstei standard de pensionare prevăzută la art. 56 nu poate fi cumulată cu nicio altă reducere reglementată de prezenta lege sau de alte acte normative.

SECȚIUNEA a 2-a **Pensia anticipată**

Art.58 - (1) Pensia anticipată se cuvine, cu cel mult 5 ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare, persoanelor care au realizat până la 5 ani de stagiul de cotizare peste stagiul

complet de cotizare contributiv prevăzut în anexa nr. 5, precum și celor care au realizat stagiul complet de cotizare contributiv prevăzut în anexa nr. 5.

(2) La stabilirea stagiului complet de cotizare contributiv necesar acordării pensiei anticipate nu se iau în considerare perioadele în care persoana a avut calitatea de asigurat în baza unui contract de asigurare încheiat, începând cu data de 01 ianuarie 2018, în baza prevederilor art. 6 alin. (2) din Legea nr. 263/2010, ale OUG nr. 163/2020 precum și ale art. 6 alin. (2) și alin. (3) din prezenta lege.

(3) Cuantumul pensiei anticipate se stabilește prin diminuarea cuantumului pensiei pentru limită de vârstă, în raport cu stagiul de cotizare realizat peste stagiul complet de cotizare contributiv prevăzut în anexa nr. 5 și cu numărul de luni cu care s-a redus vârsta standard de pensionare, conform tabelului nr. 4.

Tabelul nr. 4

Perioada de stagiul de cotizare realizată peste stagiul complet de cotizare contribuativ prevăzut în anexa nr. 5	Procentul de diminuare pentru fiecare lună de anticipare (%)
până la un an	0,40
între un an și 2 ani	0,35
între 2 și 3 ani	0,30
între 3 și 4 ani	0,25
între 4 și 5 ani	0,20

Art. 59 - La acordarea pensiei anticipate, reducerea vârstei standard de pensionare prevăzute la art. 58 alin. (1) nu poate fi cumulată cu nicio altă reducere reglementată de prezenta lege sau de alte acte normative.

Art. 60 - (1) La data îndeplinirii condițiilor pentru acordarea pensiei pentru limită de vârstă, pensia anticipată se transformă, din oficiu, în pensie pentru limită de vârstă și se recalculează prin eliminarea diminuării și, după caz, prin adăugarea eventualelor stagii de cotizare realizate în perioada de anticipare ori în perioada de suspendare a plății pensiei anticipate precum și adăugarea perioadelor prevăzute la art. 58 alin (2).

(2) Beneficiarul unei pensii anticipate poate opta pentru pensie de invaliditate în situația afectării capacității de muncă.

SECȚIUNEA a 3-a Pensia de invaliditate

Art. 61 - (1) Pensia de invaliditate se cuvine persoanelor care au realizat stagii de cotizare contributive în sistemul public de pensii, care nu au împlinit vârsta standard de pensionare și care au capacitatea de muncă afectată din cauza:

a) accidentelor de muncă și bolilor profesionale, constatate conform legii;

b) altor boli și accidente care nu au legătură cu munca;

(2) La stabilirea stagiului de cotizare contributiv realizat necesar acordării pensiei de invaliditate nu se iau în considerare perioadele în care persoana a avut calitatea de asigurat în baza unui contract de asigurare încheiat, începând cu data de 01 ianuarie 2018, în baza prevederilor art. 6 alin. (2) din Legea nr. 263/2010, ale OUG nr. 163/2020 precum și ale art. 6 alin. (2) și alin. (3) din prezenta lege.

(3) Prin excepție de la alin. (1), au dreptul la pensie de invaliditate și elevii, ucenicii și studenții care au capacitatea de muncă diminuată din cauza accidentelor de muncă și bolilor profesionale survenite în timpul și din cauza practicii profesionale.

(4) Au dreptul la pensie de invaliditate angajații români care prestează muncă în străinătate din dispoziția angajatorilor români, în condițiile legii și ale Regulamentelor europene sau acordurilor internaționale privind coordonarea sistemelor de securitate socială, după caz, dacă au înregistrat un accident de muncă și dețin un document emis conform Regulamentelor europene de coordonare a sistemelor de securitate socială nr. 883/2004 și nr. 987/2009 care să ateste faptul că fac obiectul legislației de securitate socială din România, respectiv documentul portabil A1.

Art.62 - (1) În raport cu gradul de afectare a capacității de muncă, invaliditatea este:

a) de gradul I, caracterizată de deficiența funcțională gravă, capacitate de autoservire pierdută;

b) de gradul II, caracterizată de deficiența funcțională accentuată și capacitate de autoservire păstrată parțial;

c) de gradul III, caracterizată de deficiența funcțională medie și capacitatea de autoservire păstrată;

(2) Pentru oricare dintre gradele de invaliditate prevăzute la alin. (1), în funcție de natura afectării capacității de muncă și tipul raportului de muncă, capacitatea de muncă poate fi considerată păstrată pentru anumite activități profesionale.

Art. 63 - (1) Criteriile și normele pe baza cărora se face încadrarea în gradele I, II și III de invaliditate se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, cu avizul Ministerului Sănătății. Avizul Ministerului Sănătății se va emite în maxim 45 zile de la data solicitării.

(2) CNPP, prin intermediul Institutului Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă, denumit în continuare INEMRCM, organizează, îndrumă și controlează activitatea de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă.

Art. 64 - (1) Evaluarea capacității de muncă, în vederea stabilirii gradului de invaliditate, se face, la cerere, până la data împlinirii vârstei standard de pensionare prevăzute în anexa nr. 5, cu excepția urmașilor prevăzuți la art. 76 lit. c), de către medicul specializat în expertiza medicală a capacității de muncă din cadrul INEMRCM, denumit în continuare medic expert al asigurărilor sociale.

(2) Pentru evaluarea capacității de muncă, cererea și documentele medicale ale solicitantului se depun la cabinetul de expertiză medicală a capacității de muncă din subordinea INEMRCM, în funcție de domiciliul solicitantului.

(3) Cabinetele de expertiză medicală au sediul la nivelul caselor teritoriale de pensii, în centre medicale, ambulatorii de specialitate sau în spitale, după caz. Listele cu privire la locația cabinetelor de expertiză medicală a capacității de muncă din subordinea INEMRCM se vor afișa public atât la sediul CNPP și la sediile fiecărei case teritoriale de pensii, cât și pe site-ul instituțiilor.

(4) În urma examinării clinice, a analizării documentelor medicale prezentate și, după caz, a avizului INEMRCM, medicul expert al asigurărilor sociale completează raportul de expertiză medicală a capacității de muncă și emite decizia medicală asupra capacității de muncă.

(5) În situația în care, pentru emiterea deciziei medicale prevăzute la alin. (3) sunt necesare investigații sau examinări de specialitate suplimentare, medicul expert al asigurărilor sociale propune, după caz, prelungirea duratei concediului pentru incapacitate temporară de muncă, în condițiile legii.

(6) Decizia medicală prevăzută la alin. (3) se emite în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii și se comunică în termen de 5 zile de la emitere. În situațiile prevăzute la alin. (4), termenul de emitere a deciziei medicale se prelungește corespunzător.

(7) Decizia medicală asupra capacității de muncă poate fi contestată, în termen de 30 de zile de la comunicare, la cabinetul de expertiză medicală a capacității de muncă, emitent al deciziei. Contestația se soluționează de către comisiile medicale regionale de contestații.

(8) Comisiile medicale regionale de contestații funcționează în cadrul caselor teritoriale de pensii și în cadrul INEMRCM, după caz.

(9) Contestația prevăzută la alin. (6) se soluționează în termen de 45 de zile de la înregistrare. Decizia emisă în soluționarea contestației se comunică în termen de 10 zile de la data soluționării.

(10) Deciziile medicale ale comisiilor medicale regionale de contestații date în soluționarea contestațiilor prevăzute la alin. (6) pot fi atacate la instanțele judecătorești competente în termen de 30 de zile de la comunicare.

(11) Deciziile medicale asupra capacității de muncă necontestate în termen, rămân definitive.

Art. 65 - În vederea efectuării de investigații și examinări de specialitate suplimentare, CNPP, prin INEMRCM, poate încheia contracte de prestări de servicii medicale cu unități sanitare de specialitate, în condițiile legii.

Art. 66 - (1) La stabilirea pensiei de invaliditate se acordă un stagiul potențial, determinat ca diferență între stagiul complet de cotizare contributiv prevăzut în anexa nr. 5 și stagiul de cotizare realizat până la data acordării pensiei de invaliditate.

(2) Stagiul potențial rezultat conform alin. (1) nu poate fi mai mare decât stagiul de cotizare pe care persoana l-ar fi putut realiza de la data acordării pensiei de invaliditate până la împlinirea vârstei standard de pensionare, prevăzută în anexa nr. 5, la care poate solicita pensie pentru limită de vârstă.

Art. 67 - (1) Pensionarii de invaliditate încadrați în gradul I de invaliditate au dreptul, în afara pensiei, la o indemnizație pentru însoțitor.

(2) Cuantumul indemnizației pentru însoțitor reprezintă 50% din salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, în conformitate cu legislația în vigoare, aferent lunii pentru care se face plata.

(3) Indemnizația pentru însoțitor se suportă de la bugetul de stat.

(4) În cazul pensionarilor încadrați în gradul I de invaliditate care beneficiază de pensie de invaliditate în mai multe sisteme de asigurări sociale, indemnizația pentru însoțitor se acordă numai de către ultimul sistem în care aceștia au fost asigurați.

(5) Îndemnizația de însoțitor prevăzută la alin. (1) nu poate fi cumulată cu o indemnizație acordată, cu aceeași destinație, în baza unor acte normative cu caracter special, cu excepția situațiilor în care legea specială dispune altfel.

(6) În situația prevăzută la alin.(5) persoana poate opta pentru cuantumul indemnizației celei mai avantajoase.

Art. 68 - (1) Pensionarii de invaliditate sunt supuși revizuirii medicale periodice, în funcție de afecțiune, la intervale cuprinse între un an și 3 ani, până la împlinirea vârstelor standard de pensionare, la termenele stabilite de medicul expert al asigurărilor sociale.

(2) După fiecare revizuire medicală, medicul expert al asigurărilor sociale emite o nouă decizie medicală asupra capacității de muncă, prin care se stabilește, după caz:

- a) menținerea în același grad de invaliditate;
- b) încadrarea în alt grad de invaliditate;
- c) redobândirea capacității de muncă.

(3) Dreptul la pensie de invaliditate se modifică sau încetează începând cu luna următoare celei în care s-a emis decizia medicală asupra capacității de muncă, emisă în urma revizuirii medicale.

(4) Persoanele încadrate în grad de invaliditate au obligația să se prezinte pentru revizuirea medicală la termenul stabilit și să depună documentele medicale și rezultatele investigațiilor medicale solicitate de medicul expert al asigurărilor sociale.

(5) Revizuirea medicală se poate efectua oricând la cererea pensionarilor, dacă starea sănătății lor s-a îmbunătățit sau, după caz, s-a agravat.

(6) Decizia medicală asupra capacității de muncă emisă la revizuirea medicală urmează aceleași proceduri de contestare și soluționare, conform prevederilor art. 64.

(7) Neprezentarea, din motive imputabile pensionarului, la revizuirea medicală atrage suspendarea plății pensiei, în condițiile legii.

Art. 69 - (1) Nu mai sunt supuși revizuirii medicale pensionarii de invaliditate care:

- a) prezintă invalidități care afectează ireversibil capacitatea de muncă;
- b) au împlinit vârstele standard de pensionare prevăzute în anexa nr. 5.
- c) au vârsta mai mică cu până la 5 ani față de vârsta standard de pensionare și au realizat stagiul complet de cotizare contributiv, conform prezentei legi.

(2) Constatarea situațiilor prevăzute la alin. (1) lit. a) se face numai cu avizul INEMRCM, conform listei de afecțiuni ireversibile prevăzute în hotărârea Guvernului pentru aprobarea criteriilor medicale pe baza cărora se face încadrarea în grade de invaliditate.

(3) Avizul INEMRCM prevăzut la alin. 2 este obligatoriu pentru medicul expert al asigurărilor sociale și va fi pus în aplicare de către acesta în termen de 10 zile de la comunicare.

Art. 70 - (1) În vederea soluționării cererii de încadrare în grad de invaliditate medicul expert al asigurărilor sociale poate solicita avizul INEMRCM cu privire la cazurile de neconcordanță cu starea clinică, precum și în cazurile a căror documentație impune verificarea datelor medicale.

(2) INEMRCM poate convoca, pentru evaluare/expertizare, persoanele încadrate în grad de invaliditate.

(3) Persoanele care solicită încadrarea în grad de invaliditate, precum și persoanele încadrate în grad de invaliditate, au obligația de a se prezenta la convocarea prevăzută la alin. (2).

(4) Neprezentarea, din motive imputabile persoanelor la convocare, precum și refuzul de a efectua investigațiile medicale și examinările necesare pentru evaluarea/expertizarea capacității de muncă atrag respingerea cererii de încadrare în grad de invaliditate sau, după caz, suspendarea plății pensiei de invaliditate.

(5) Neprezentarea la convocare sau, după caz, refuzul efectuării investigațiilor medicale și examinărilor necesare în vederea expertizării capacității de muncă se comunică caselor teritoriale de pensii, în termen de 5 zile, de către INEMRCM.

(6) În aplicarea prevederilor alin.(1) - (5), INEMRCM emite avize și rapoarte de expertiză medicală a capacității de muncă, cu caracter obligatoriu pentru cabinetele de expertiză medicală a capacității de muncă sau Comisiile medicale regionale de contestații precum și decizii medicale asupra capacității de muncă.

(7) Avizele emise de INEMRCM vor fi puse în aplicare de cabinetele de expertiză medicală a capacității de muncă sau Comisiile medicale regionale de contestații, după caz, în termen de 10 zile de la comunicare.

(8) Deciziile medicale asupra capacității de muncă emise conform alin. (6) pot fi contestate în termen de 30 de zile de la comunicare la Comisia Superioară de Expertiză Medicală a Capacității de Muncă din cadrul INEMRCM. Contestația se soluționează în termen de 45 de zile și se comunică în termen de 10 zile de la soluționare.

(9) Deciziile Comisiei Superioare de Expertiză Medicală a Capacității de Muncă, emise în soluționarea contestațiilor, pot fi atacate la instanțele judecătorești competente în termen de 30 de zile de la comunicare.

(10) Deciziile medicale asupra capacității de muncă necontestate în termen rămân definitive.

Art. 71 - (1) Pensionarii de invaliditate, cu excepția celor prevăzuți la art. 69 alin.(1), sunt obligați să urmeze programele recuperatorii, în vederea reintegrării socioprofesionale.

(2) Programele recuperatorii se emit de medicul expert al asigurărilor sociale care a emis decizia medicală asupra capacității de muncă și sunt completate de medicul curant.

(3) Neîndeplinirea obligației prevăzute la alin. (1) atrage suspendarea plății pensiei.

(4) Medicii experți ai asigurărilor sociale verifică completarea programelor recuperatorii.

Art. 72 - (1) La data îndeplinirii condițiilor pentru acordarea pensiei pentru limită de vârstă, pensia de invaliditate devine pensie pentru limită de vârstă stabilită în condițiile prezentei legi, cu valorificarea eventualelor perioade de stagiu de cotizare realizat, conform legii, pe durata pensionării de invaliditate precum și a perioadelor prevăzute la art. 61 alin (2).

(2) Transformarea pensiei de invaliditate în pensie pentru limită de vârstă, în condițiile prevăzute la alin. (1), se face din oficiu și se acordă cuantumul cel mai avantajos.

(3) Indemnizația pentru însoțitor prevăzută la art.67 se menține și pe durata acordării pensiei pentru limită de vârstă.

(4) Pensionarii de invaliditate pot opta pentru pensie anticipată.

SECȚIUNEA a 4-a **Pensia de urmaș**

Art. 73 - Pensia de urmaș se cuvine copiilor și soțului supraviețuitor, dacă susținătorul decedat era pensionar sau îndeplinea condițiile pentru obținerea unei pensii.

Art. 74 - Copiii au dreptul la pensie de urmaș:

a) până la vârsta de 16 ani;

b) dacă își continuă studiile într-o formă de învățământ organizată potrivit legii, până la terminarea acestora, fără a depăși vârsta de 26 de ani;

c) pe toată durata invalidității, de orice grad, dacă aceasta s-a ivit în perioada în care se aflau în una dintre situațiile prevăzute la lit. a) sau b).

Art. 75 - (1) Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș pe tot timpul vieții, la împlinirea vârstei standard de pensionare prevăzută în anexa nr. 5, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin 15 ani.

(2) În cazul în care durata căsătoriei este mai mică de 15 ani, dar de cel puțin 10 ani, cuantumul pensiei de urmaș cuvenit soțului supraviețuitor se diminuează cu 0,5% pentru fiecare lună, respectiv cu 6% pentru fiecare an de căsătorie în minus.

Art. 76 - (1) Soțul supraviețuitor, care nu a împlinit vârsta standard de pensionare, are dreptul la pensie de urmaș, pe perioada în care este invalid de gradul I sau II, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin un an și dacă în această perioadă nu realizează venituri lunare aflându-se în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin. (1) pct. I, lit. a) și b) sau pct. II, sau acestea sunt mai mici decât salariul minim brut pe țară garantat în plată.

(2) Soțul supraviețuitor care nu a împlinit vârsta standard de pensionare are dreptul la pensie de urmaș, indiferent de durata căsătoriei, dacă decesul soțului susținător s-a produs ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale și dacă în această perioadă nu realizează venituri lunare aflându-se în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin. (1) pct. I, lit. a) și b) sau pct. II, sau acestea sunt mai mici decât salariul minim brut pe țară garantat în plată.

Art. 77 - Soțul supraviețuitor care nu îndeplinește condițiile prevăzute la art. 75 și la art. 76 alin. (1) beneficiază de pensie de urmaș pe o perioadă de 6 luni de la data decesului, dacă în această perioadă nu realizează venituri lunare aflându-se în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin. (1) pct. I, lit. a) și b) sau pct. II, sau acestea sunt mai mici decât salariul minim brut pe țară garantat în plată.

Art. 78 - Soțul supraviețuitor care are în îngrijire, la data decesului susținătorului, unul sau mai mulți copii în vârstă de până la 7 ani, beneficiază de pensie de urmaș până la data împlinirii de către ultimul copil a vârstei de 7 ani, dacă în această perioadă nu realizează venituri lunare aflându-se în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin. (1) pct. I, lit. a) și b) sau pct. II, sau acestea sunt mai mici decât salariul minim brut pe țară garantat în plată.

Art. 79 - (1) Pensia de urmaș se stabilește, după caz, din:

- a) pensia pentru limită de vârstă aflată în plată sau la care ar fi avut dreptul, în condițiile legii, susținătorul decedat;
- b) pensia de invaliditate gradul I aflată în plată sau la care ar fi avut dreptul, în cazul în care decesul susținătorului a survenit înaintea îndeplinirii condițiilor pentru obținerea pensiei pentru limită de vârstă.

(2) Cuantumul pensiei de urmaș se stabilește procentual din numărul total de puncte realizat de susținător aferent pensiei prevăzute la alin. (1) în funcție de numărul urmașilor îndreptățiți, astfel:

- a) 50% - pentru un singur urmaș;
- b) 75% - pentru 2 urmași;
- c) 100% - pentru 3 sau mai mulți urmași.

(3) Copiii și soțul supraviețuitor care au dreptul la o pensie proprie și îndeplinesc condițiile prevăzute de lege pentru obținerea pensiei de urmaș după susținătorul decedat, pot opta pentru cea mai avantajoasă pensie.

Art. 80 - Cuantumul pensiei de urmaș, în cazul orfanilor de ambii părinți, se stabilește prin însumarea drepturilor de pensie de urmaș, calculate după fiecare părinte.

Art. 81 - În cazul modificării numărului de urmași îndreptățiți, pensia se recalculează în conformitate cu dispozițiile art. 79 alin. (2).

Art. 82 - Persoanele prevăzute la art. 74 lit. c) și la art. 76 alin. (1) sunt expertizate, revizuite medical și au obligația de a urma programele recuperatorii, conform reglementărilor prevăzute pentru pensia de invaliditate.

CAPITOLUL II **Calculul prestațiilor de asigurări sociale**

SECȚIUNEA 1 **Calculul pensiilor**

Art. 83 - (1) Cuantumul pensiei se determină prin înmulțirea numărului total de puncte realizat de asigurat cu valoarea punctului de referință.

(2) La determinarea cuantumului pensiei conform alin. (1) fracțiunile de leu se întregesc la un leu în favoarea pensionarului.

Art. 84 - (1) Valoarea punctului de referință prevăzută la art. 83 alin. (1) reprezintă raportul dintre valoarea punctului de pensie la data intrării în vigoare a prezentei legi și nivelul mediu al stagiilor de cotizare prevăzute de legislația anterioară, respectiv 25.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi, valoarea punctului de referință este 81 lei.

(3) Începând cu anul următor intrării în vigoare a prezentei legi, valoarea punctului de referință se majorează anual, la începutul fiecărui an, în luna ianuarie, cu rata medie anuală a inflației, la care se adaugă 50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut realizat, indicatori definitivi, cunoscuți în anul curent pentru anul calendaristic anterior, comunicați de Institutul Național de Statistică.

(4) În situația în care unul dintre indicatorii prevăzuți la alin. (3) are valoare negativă, la stabilirea valorii punctului de referință se utilizează indicatorul cu valoare pozitivă.

(5) În situația în care indicatorii prevăzuți la alin. (3) au valori negative se păstrează ultima valoare a punctului de referință.

(6) În anul 2024 valoarea punctului de pensie se majorează cu 13,8 % și este de 2032 lei.

(7) Începând cu anul 2025 procentul de majorare rezultat din aplicarea prevederilor alin. (3) - (5) nu poate fi mai mare decât procentul de creștere al veniturilor din contribuțiile de asigurări sociale la buget sau rata medie anuală a inflației din anul precedent, situație în care se acordă procentul cel mai avantajos.

(8) În luna iunie a fiecărui an, Consiliul Fiscal va întocmi un raport referitor la respectarea regulilor de majorare a valorii punctului de referință conform alin. (3) -(5), precum și eventualele abateri de la regula de majorare și impactul financiar determinat de acestea. Raportul va fi publicat pe site-ul Consiliului Fiscal.

(9) În situația constatării abaterilor prevăzute la alin. (8) Guvernul va lua măsuri corective pentru a compensa impactul fiscal, în valoare actualizată netă, generat de majorările ad-hoc ale punctului de pensie.

(10) Începând cu anul 2027 și periodic, din 3 în 3 ani, Consiliul Fiscal va întocmi un raport privind evoluția cheltuielilor cu pensiile publice în funcție de proiecțiile Ageing Working Group (AWG). Raportul va fi publicat pe site-ul Consiliului Fiscal.

(11) În situația constatării depășirii cheltuielilor cu pensiile publice comparativ cu referința stabilită de experții independenți, luată în considerare la momentul adoptării prezentei legi, în baza raportului prevăzut la alin. (10) Guvernul va lua măsuri de reducere a cheltuielilor cu pensiile, astfel încât acestea să revină la referința stabilită, exprimată ca procent în PIB.

Art. 85 - (1) Numărul total de puncte realizat de asigurat se obține din însumarea punctajelor anuale ale acestuia și a numărului de puncte de stabilitate.

(2) Punctajul anual al asiguratului se determină prin împărțirea la 12 a sumei punctajelor lunare realizate într-un an calendaristic.

(3) Pentru stagiul de cotizare contributiv realizat peste 25 de ani contributivi se acordă un număr de puncte de stabilitate astfel:

a) 0,50 puncte pentru fiecare an realizat peste 25 de ani;

b) 0,75 puncte pentru fiecare an realizat peste 30 de ani;

c) un punct pentru fiecare an realizat peste 35 ani.

(4) Stagiile de cotizare contributive prevăzute la alin.(3) sunt cele realizate în sistemul public de pensii.

(5) Numărul de puncte de stabilitate prevăzut la alin. (3) se acordă proporțional și pentru fracțiunile de an.

(6) Prevederile alin. (3) - (5) nu se aplică pentru perioadele în care se cumulează pensia din sistemul public sau după caz, pensia de serviciu acordată în baza unor legi cu caracter special, cu venituri asigurate conform legii.

(7) Punctajul lunar se calculează prin raportarea câștigului brut lunar realizat sau, după caz, a venitului lunar asigurat, care a constituit baza de calcul a contribuției de asigurări sociale, la câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat din anul respectiv.

(8) În situația asiguraților care, în aceeași perioadă de timp, pe lângă veniturile de natura celor prevăzute de Codul fiscal pentru care s-a datorat contribuția de asigurări sociale, dovedesc și venituri asigurate în baza unui contract de asigurare socială, la determinarea punctajului lunar se au în vedere veniturile lunare asigurate cumulate.

(9) În cazul persoanelor care au încheiat contractul de asigurare prevăzut la art. 6 alin. (3), punctajul lunar se calculează prin raportarea venitului lunar asigurat la câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat din anul în care s-a încheiat contractul de asigurări sociale.

(10) Punctajul lunar calculat în condițiile alin. (7) se atribuie pentru fiecare lună calendaristică prevăzută în contractul de asigurare socială pentru care s-a achitat contribuția de asigurări sociale.

(11) La calcularea punctajelor anuale, a punctajului lunar și a numărului total de puncte realizat se utilizează 5 zecimale.

(12) În situația asiguratului care contribuie la un fond de pensii administrat privat, punctajul lunar stabilit în condițiile prezentei legi se diminuează cu raportul dintre cota de contribuție de asigurări sociale datorată la sistemul public de pensii de către asigurat, prevăzută de Codul fiscal, din care s-a dedus cota de contribuție aferentă fondului de pensii administrat privat și cota de contribuție prevăzută pentru persoanele fizice care au calitatea de angajați sau pentru care există obligația plății contribuției de asigurări sociale.

Art. 86 - (1) Pentru perioadele asimilate, la determinarea punctajului lunar al asiguratului se utilizează cuantumul indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă, în situațiile prevăzute la art. 14 alin. (1) lit. c) și d).

(2) Pentru perioadele asimilate prevăzute la art. 14 alin. (1) lit. a), b) și e) punctajul lunar este de 0,25 puncte.

(3) În cazul persoanelor care se regăsesc, concomitent, în două sau mai multe dintre situațiile prevăzute la art. 14 alin. (1), se ia în considerare punctajul lunar cel mai avantajos, corespunzător uneia dintre perioadele asimilate stagiului de cotizare.

4) În cazul persoanelor care se regăsesc în una dintre situațiile prevăzute la art. 14 alin. (1) și care, în aceeași perioadă, au realizat, conform legii, stagii de cotizare ca urmare a încadrării într-o formă de asigurare obligatorie sau facultativă, la calculul punctajului lunar al asiguratului se ia în considerare câștigul brut lunar realizat/ venitul lunar asigurat.

Art. 87: (1) Pentru stagiul potențial, acordat persoanelor în drept să obțină o pensie de invaliditate, punctajul lunar este de:

- a) 0,25 puncte pentru gradul I de invaliditate;
- b) 0,20 puncte pentru gradul II de invaliditate
- c) 0,10 puncte pentru gradul III de invaliditate.

(2) Pentru perioadele în care persoana a fost șomer, la determinarea punctajului lunar se iau în considerare drepturile bănești lunare acordate care au constituit baza de calcul al contribuției de asigurări sociale.

(3) Pentru perioadele în care persoana a beneficiat de plăți compensatorii, pentru care s-a achitat contribuția de asigurări sociale din bugetul asigurărilor pentru șomaj, la determinarea punctajului lunar se utilizează drepturile bănești lunare acordate care au constituit baza de calcul al contribuției de asigurări sociale.

Art. 88 - (1) Persoanele care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în grupele I și a II-a de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, cele care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în condiții deosebite sau condiții speciale, beneficiază de un număr suplimentar de puncte, după cum urmează:

- a) 0,25 puncte pentru fiecare lună în care au desfășurat activități în locuri încadrate în grupa a II-a de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, sau în locuri de muncă încadrate în condiții deosebite, potrivit legii;

b) 0,50 puncte pentru fiecare lună în care au desfășurat activități în locuri încadrate în grupa I de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, sau în locuri de muncă încadrate în condiții speciale, potrivit legii.

(2) Persoanele prevăzute la art. 52 lit. a) și art. 53 beneficiază de 0,50 puncte suplimentare pentru fiecare lună de stagiu de cotizare contributiv realizat în condiții de handicap, respectiv deficiență vizuală gravă.

(3) Persoanele prevăzute la art. 52 lit. b) beneficiază de 0,25 puncte suplimentare pentru fiecare lună de stagiu de cotizare contributiv realizat în condiții de handicap.

CAPITOLUL III **Stabilirea și plata pensiilor**

Art. 89 - (1) Pensia se acordă la cererea titularului dreptului sau reprezentantului legal al acestuia, depusă personal ori prin mandatar desemnat prin procură specială.

(2) Cererea de pensionare, împreună cu actele prin care se dovedește îndeplinirea condițiilor prevăzute de prezenta lege, se depune, în termen de 30 de zile de la data îndeplinirii acestor condiții, la casa teritorială de pensii competentă, în a cărei rază domiciliază titularul.

(3) Obligația depunerii actelor prevăzute la alin. (2) revine în exclusivitate titularului sau reprezentantului legal al acestuia .

(4) În aplicarea instrumentelor juridice internaționale la care România este parte, persoanele care au locul de ședere permanentă în străinătate pot depune cererea prin care solicită acordarea de drepturi de pensie din sistemul public de pensii, împreună cu actele prin care se face dovada îndeplinirii condițiilor prevăzute de prezenta lege, la instituția de asigurări sociale competentă din statul de ședere permanentă.

(5) Cererea de pensionare, depusă conform prevederilor alin. (2) sau (4), poate fi retrasă la solicitare, de titular, de reprezentantul legal ori de mandatarul desemnat prin procură specială, până la emiterea deciziei de pensionare.

Art. 90 - (1) În sistemul public de pensii, pensiile se cuvin de la data îndeplinirii condițiilor prevăzute de prezenta lege, în funcție de categoria de pensie solicitată.

(2) Pensiile se stabilesc prin decizie a casei teritoriale de pensii, emisă în condițiile prevăzute de prezenta lege, și se acordă de la data îndeplinirii condițiilor în cazul în care cererea a fost înregistrată cu respectarea termenului prevăzut la art. 89 alin. (2).

(3) În situația în care cererea este înregistrată cu depășirea termenului prevăzut la art. 89 alin. (2) drepturile se acordă începând cu data înregistrării cererii.

(4) În funcție de elementele specifice fiecărei categorii de pensie, pensiile se acordă și de la o altă dată, după cum urmează:

a) de la data încetării plății indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă, sau, după caz, de la data încetării calității de asigurat, cu excepția persoanelor asigurate pe bază de contract de asigurare socială, dacă cererea a fost înregistrată în termen de 30 de zile de la

data emiterii deciziei medicale asupra capacității de muncă, în situația pensiei de invaliditate acordate persoanei care, la data emiterii deciziei medicale, are calitatea de asigurat;

b) de la data emiterii deciziei medicale, dacă cererea a fost înregistrată în termen de 30 de zile de la data emiterii deciziei medicale asupra capacității de muncă, în situația pensiei de invaliditate acordate persoanei care, la data emiterii deciziei medicale, nu are calitatea de asigurat;

c) din prima zi a lunii următoare celei în care a avut loc decesul, dacă cererea a fost depusă în termen de 30 de zile de la data decesului, în situația pensiei de urmaș acordate persoanei al cărei susținător era pensionar, la data decesului;

d) de la data decesului, dacă cererea a fost înregistrată în termen de 30 de zile de la această dată, în situația pensiei de urmaș acordate persoanei al cărei susținător nu era pensionar, la data decesului;

e) de la data îndeplinirii condițiilor de pensionare, dacă cererea a fost înregistrată în termen de 30 de zile de la această dată, în situația pensiei de urmaș acordate persoanei care îndeplinește ulterior decesului susținătorului, condițiile prevăzute de lege, referitoare la vârsta standard de pensionare.

Art. 91- Prin derogare de la prevederile Codului civil referitoare la termenul de prescripție, în sistemul public de pensii, pensiile se plătesc de la data acordării înscrisă în decizia emisă de casa teritorială de pensii, cu excepția pensiei anticipate, care se plătește de la data încetării calității de asigurat, în cazul persoanelor care se regăsesc în una dintre situațiile prevăzute la art. 6, alin. (1) pct. I lit. a) și b) și pct. II.

Art. 92 - Prin derogare de la prevederile Codului civil referitoare la termenul de prescripție, drepturile de pensie recalculate în condițiile prezentei legi se plătesc de la data acordării înscrisă în decizia emisă de casa teritorială de pensii, cu excepția pensiei anticipate, care se plătește de la data încetării calității de asigurat, în cazul persoanelor care se regăsesc în una dintre situațiile prevăzute la art. 6, alin. (1) pct. I lit. a) și b) și pct. II.

Art. 93 - (1) Admiterea sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie emisă de casa teritorială de pensii, în termen de 45 de zile, de la data înregistrării cererii.

(2) În aplicarea instrumentelor juridice cu caracter internațional la care România este parte, în cazul în care, la solicitarea casei teritoriale de pensii competente din România, cererea prevăzută la alin. (1) nu a putut fi completată de către solicitant cu toate documentele necesare stabilirii dreptului, în termen de 6 luni de la înregistrare, cererea de pensionare se soluționează prin decizie de respingere.

(3) Termenul prevăzut la alin. (1) poate fi prelungit cu 30 zile în cazul persoanelor care au calitatea de asigurat în luna solicitării, precum și în situația în care, pentru soluționarea cererii, sunt necesare documente și/sau operațiuni suplimentare.

(4) Decizia de pensie cuprinde temeiurile de fapt și de drept în baza cărora se admite sau se respinge cererea de pensionare.

(5) Decizia de admitere a cererii de pensionare poate fi anulată la cererea pensionarului, în termen de 30 de zile de la comunicare.

(6) Decizia casei teritoriale de pensii se comunică titularului sau reprezentantului legal, după caz, care a solicitat pensionarea, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire sau în format electronic, în termen de 10 zile de la data emiterii, ori personal, la sediul instituției emitente.

(7) În termenul prevăzut la alin. (6), casa teritorială de pensii emitentă comunică angajatorului o informare cu privire la emiterea deciziei de pensionare pentru limită de vârstă, anticipată sau de invaliditate. Informarea va cuprinde numele și prenumele persoanei, tipul deciziei de pensionare, precum și data emiterii acesteia.

Art. 94 - (1) În situația în care, ulterior stabilirii și/sau plății drepturilor de pensie, se constată diferențe între sumele stabilite și/sau plătite și cele legal convenite, casa teritorială de pensii operează, din oficiu sau la solicitarea pensionarului, modificările ce se impun, prin decizie de revizuire.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), dacă se constată că solicitarea pensionarului este neîntemeiată, cererea de revizuire se soluționează conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 233/2002, cu modificările ulterioare.

(3) Sumele rezultate în urma aplicării prevederilor alin. (1) se acordă sau se recuperează, după caz, în cadrul termenului general de prescripție, calculat de la data constatării diferențelor.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3) în cazul unor erori materiale sau de calcul, intervenite în procesul administrativ de prelucrare și redactare al datelor în vederea stabilirii/recalculării/plății drepturilor de pensie, termenul general de prescripție nu se aplică pentru recuperarea de către beneficiarul dreptului la pensie a sumelor neplătite de către casa teritorială de pensii competentă.

(5) Pensia poate fi recalculată la cerere, prin adăugarea veniturilor și/sau a stagiilor de cotizare, perioadelor asimilate stagiilor de cotizare prevăzute de lege și prin valorificarea altor documente de natură să conducă la modificarea drepturilor de pensie, nevalorificate la stabilirea acesteia.

(6) Pensionarii pentru limită de vârstă, care realizează stagiul de cotizare după data înscrierii la pensie pot solicita recalcularea pensiei, prin adăugarea acestuia, în condițiile legii, o singură dată într-un an calendaristic.

(7) Cererea prevăzută la alin. (5) și alin. (6) se soluționează în termen de 45 de zile de la data înregistrării, prin decizie de recalculare.

(8) Termenul prevăzut la alin. (7) poate fi prelungit cu 30 zile în situația în care sunt necesare documente și/sau operațiuni suplimentare pentru soluționarea cererii.

(9) Sumele rezultate în urma aplicării prevederilor alin. (5) și alin. (6) se acordă începând cu luna următoare celei în care a fost înregistrată cererea.

Art. 95 - (1) În sistemul public de pensii plata pensiei se face lunar.

Art. 96 - (1) Plata pensiei se face, în funcție de opțiunea pensionarului, după cum urmează:
a) la domiciliul/reședința pensionarului, respectiv a reprezentului legal al acestuia în condițiile stabilite prin convențiile încheiate între CNPP și Compania Națională „Poșta Română” - S.A.;

b) în cont curent sau în cont de card, în condițiile stabilite prin convențiile încheiate între CNPP și băncile comerciale, precum și între CNPP și alte instituții de credit, conform legii.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și în situația celorlalte drepturi bănești pentru stabilirea și plata cărora competența revine, potrivit legii, caselor teritoriale de pensii.

(3) În situația persoanelor care beneficiază atât de pensie, cât și de alte drepturi bănești, prevăzute la alin. (2) plata drepturilor prevăzute la alin. (1) și (2), se face prin aceeași modalitate de plată, la aceeași adresă sau în același cont curent sau cont de card, pentru toate drepturile cuvenite aceleiași persoane.

(4) CNPP, prin casele teritoriale de pensii, transmite lunar beneficiarilor, prin bănci sau prin Compania Națională „Poșta Română” - S.A., drepturile prevăzute la alin. (1) și (2).

(5) În situația beneficiarilor care au optat pentru efectuarea plății drepturilor prevăzute la alin. (1) și (2) la domiciliu/reședința, Compania Națională „Poșta Română” - S.A. remite lunar acestora drepturile bănești și documentul de plată întocmit de CNPP.

(6) În situația beneficiarilor care au optat pentru efectuarea plății drepturilor prevăzute la alin. (1) și (2) în cont curent sau în cont de card, documentul de informare cu privire la sumele plătite, întocmit de CNPP, este transmis lunar la domiciliul acestora, astfel încât să se asigure respectarea Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016.

(7) Pentru beneficiarii care au optat pentru efectuarea plății drepturilor prevăzute la alin. (1) și (2) în cont curent sau în cont de card, Casa Națională de Pensii Publice transmite, la cererea acestora, în format electronic, în contul on-line deschis în portalul CNPP, documentul de informare cu privire la sumele plătite.

(8) Documentul de informare prevăzut la alin. (7), transmis în format electronic, produce efecte juridice identice cu documentul de informare cu privire la sumele plătite transmis lunar, în format fizic, la domiciliu sau, după caz, la reședință.

(9) Documentul de informare prevăzut la alin. (7), în format electronic, este acceptat ca document valid în relația cu toate instituțiile și autoritățile publice. Instituțiile și autoritățile publice care îl solicită nu vor condiționa oferirea de informații sau de servicii de prezentarea documentului în format fizic.

(10) Casa Națională de Pensii Publice arhivează documentele de informare cu privire la sumele plătite, transmise în format electronic, în conformitate cu prevederile Legii Arhivelor Naționale nr. 16/1996, republicată, în condițiile tehnice stabilite de Legea nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică, republicată.

(11) Dacă timp de 3 luni consecutive, drepturile bănești prevăzute la alin. (1) lit. a) și alin. (2), care se achită la domiciliu/reședința, sunt restituite ca neachitate și nu sunt solicitate de beneficiarii în cauză, casa teritorială de pensii procedează la neefectuarea plății respectivelor drepturi, începând cu luna următoare.

(12) În cazul în care, în următoarea lună de după neefectuarea plății, drepturile bănești prevăzute la alin. (11) nu sunt solicitate de beneficiari, casa teritorială de pensii procedează la suspendarea plății acestora, începând cu luna următoare.

(13) Modelul documentului de plată și al celui de informare, prevăzute la alin. (5) și (6), se aprobă prin ordin al președintelui CNPP.

(14) Prin excepție de la prevederile alin.(1) lit.a), în situația pensionarilor aflați în instituții de asistență socială sau în detenție, plata pensiei precum și a celorlalte drepturi bănești pentru stabilirea și plata cărora competența revine, potrivit legii, caselor teritoriale de pensii, se poate face, la cererea titularului, la sediul acestora.

Art. 97 - (1) Cheltuielile cu transmiterea către beneficiar a drepturilor prevăzute la art. 96 alin. (1) și (2), precum și cele cu transmiterea documentelor de informare la domiciliul beneficiarilor din România se suportă din bugetele din care se finanțează drepturile respective și se determină după cum urmează:

a) prin aplicarea unui procent asupra sumelor plătite, în situația în care achitarea drepturilor se face la domiciliul beneficiarilor;

b) prin stabilirea unui tarif, pentru un document de informare, în situația în care beneficiarii au optat pentru plata în cont curent sau în cont de card;

c) prin stabilirea unui comision bancar, negociabil, în situația în care plata drepturilor se face în cont curent sau în cont de card.

(2) Procentul și tariful prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) se stabilesc prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(3) Procentul prevăzut la alin. (1) lit. a) se stabilește astfel încât cheltuielile totale de transmitere să nu depășească 1,1% din valoarea totală a sumelor plătite.

(4) Comisionul bancar prevăzut la alin. (1) lit. c) se stabilește astfel încât cheltuielile totale de transmitere să nu depășească 0,15% din valoarea totală a sumelor plătite.

Art. 98 - (1) Beneficiarii drepturilor bănești stabilite de casele teritoriale de pensii, care nu au domiciliul în România, pot opta pentru transferul în străinătate al acestor drepturi, în condițiile legii.

(2) Prestațiile de asigurări sociale convenite beneficiarilor stabiliți în străinătate, pot fi transferate în alte țări, în condițiile reglementate prin instrumente juridice internaționale la care România este parte, în moneda țărilor respective sau într-o altă monedă asupra căreia s-a convenit.

(3) Cheltuielile generate de transferul în străinătate al prestațiilor de asigurări sociale, inclusiv comisioanele de schimb valutar, se suportă de beneficiar, cu excepția plăților care

intră sub incidența Ordonanței de urgență a Guvernului nr.113/2009 privind serviciile de plată, aprobată cu modificări prin Legea nr.197/2010, cu modificările și completările ulterioare, pentru care comisiunile se suportă, proporțional, de către beneficiar și de către casele teritoriale de pensii.

(4) Cheltuielile generate de transferul din străinătate al prestațiilor de asigurări sociale, cuvenite și neîncasate, se suportă din bugetul asigurărilor sociale de stat.

(5) Pentru a beneficia de drepturile cuvenite din cadrul sistemului public de pensii, beneficiarii drepturilor bănești acordate de casele teritoriale de pensii stabiliți pe teritoriul altor state, denumiți în continuare beneficiari nerezidenți, au obligația de a transmite semestrial, până cel târziu la data de 31 martie, respectiv până la data de 30 septembrie ale fiecărui an, un certificat de viață.

(6) În vederea aplicării prevederilor alin. (5), casa teritorială de pensii competentă emite și transmite, la adresa de domiciliu sau de ședere permanentă, după caz, până la data de 31 decembrie, respectiv 30 iunie, un exemplar al certificatului de viață, completat cu detaliile referitoare la beneficiarul nerezident.

(7) Certificatul de viață prevăzut la alin. (5) poate fi transmis de beneficiarul nerezident și din propria inițiativă.

(8) Beneficiarul nerezident are obligația de a semna certificatul de viață, în fața unei autorități legale de pe teritoriul statului de domiciliu sau de ședere permanentă, după caz, respectiva autoritate certificând acest fapt.

(9) Modelul unic de certificat de viață se aprobă prin ordin al președintelui CNPP.

Art. 99 - Procedurile referitoare la efectuarea operațiunilor de plată a drepturilor bănești se aprobă prin ordin al președintelui CNPP.

Art. 100 - (1) În sistemul public de pensii, plata pensiei încetează începând cu luna următoare celei în care a intervenit una dintre următoarele cauze:

a) pensionarul a decedat;

b) pensionarul nu mai îndeplinește condițiile legale în temeiul cărora i-a fost acordată pensia;

c) pensionarul de invaliditate, pensionarul urmaș prevăzut la art. 74 lit. c), precum și cel prevăzut la art. 76 alin. (1) și-au redobândit capacitatea de muncă, potrivit legii;

d) au expirat 12 luni de la data la care pensionarul de invaliditate, pensionarul urmaș prevăzut la art. 74 lit. c) sau cel prevăzut la art. 76 alin. (1) nu s-a prezentat, din motive imputabile lui, la revizuirea medicală obligatorie sau nu a prezentat la termenul de revizuire documentele medicale și rezultatul investigațiilor medicale solicitate de medicul expert al asigurărilor sociale din cadrul caselor teritoriale de pensii, după caz;

e) au expirat 12 luni de la data la care pensionarul de invaliditate, pensionarul urmaș prevăzut la art. 74 lit. c) sau cel prevăzut la art. 76 alin (1) nu s-a prezentat, din motive imputabile lui, la convocarea prevăzută la art. 70 alin. (2), sau a refuzat să efectueze

investigațiile medicale și examinările necesare în vederea evaluării capacității de muncă, după caz;

f) au expirat 12 luni de la data la care pensionarul de invaliditate, pensionarul urmaș prevăzut la art. 74 lit. c) sau cel prevăzut la art. 76 alin. (1) nu a mai urmat programele recuperatorii prevăzute la art. 71 alin. (1);

g) copilul, beneficiar al unei pensii de urmaș, a împlinit vârsta de 26 de ani, cu excepția situației prevăzute la art. 74 lit. c);

h) pensionarul urmaș a fost condamnat, printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă, pentru infracțiunea de omor sau tentativă de omor, comisă asupra susținătorului;

i) soțul supraviețuitor, beneficiar al unei pensii de urmaș, s-a recăsătorit;

j) a expirat perioada de 6 luni de la data decesului susținătorului;

k) ultimul copil a împlinit vârsta de 7 ani, în cazul pensie de urmaș acordată soțului supraviețuitor conform art. 78.

(2) Modificările intervenite în starea civilă a persoanei, de natură să conducă la încetarea plății pensiei, în conformitate cu prevederile alin. (1) lit. a), se comunică de Ministerul Afacerilor Interne, prin Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date.

(3) Instanțele judecătorești au obligația să comunice, în scris, informațiile de natură să conducă la încetarea plății pensiei, în termen de 10 zile de la data rămânerii definitive a hotărârii pronunțate în situația prevăzută la alin. (1) lit. h), casei teritoriale de pensii în evidențele căreia se află pensionarul condamnat.

Art. 101 - (1) În sistemul public de pensii plata pensiei/indemnizației pentru însoțitor se suspendă începând cu luna următoare celei în care a intervenit una dintre următoarele cauze:

a) pensionarul și-a stabilit domiciliul pe teritoriul altui stat, cu care România a încheiat convenție de reciprocitate în domeniul asigurărilor sociale, dacă, potrivit prevederilor acesteia, pensia se plătește de către celălalt stat;

b) pensionarul de invaliditate sau pensionarul urmaș prevăzut la art. 74 lit. c) ori cel prevăzut la art. 76 alin.(1) nu se prezintă la revizuirea medicală la termen, din motive imputabile lui, ori nu prezintă documentele medicale și rezultatele investigațiilor medicale solicitate de medicul expert al asigurărilor sociale ori nu urmează programele recuperatorii prevăzute la art. 71;

c) copilul beneficiar al pensiei de urmaș, prevăzut la art. 74 lit. a), a împlinit vârsta de 16 ani și nu face dovada continuării studiilor;

d) soțul supraviețuitor sau copilul urmaș beneficiar al unei pensii din sistemul public de pensii optează pentru o altă pensie, potrivit legii, din același sistem și/sau dintr-un alt sistem de asigurări sociale, neintegrat sistemului public de pensii;

- e) a expirat termenul de valabilitate al procurii speciale referitoare la plata pensiei;
 - f) beneficiarul nu prezintă sau nu transmite casei teritoriale de pensii competente, certificatul de viață în termenul prevăzut la art. 98 alin. (5);
 - g) a expirat termenul prevăzut la art. 96 alin. (12);
 - h) pensionarul de invaliditate sau pensionarul urmaș prevăzut la art. 74 lit. c) ori cel prevăzut la art. 76 alin. (1) nu prezintă sau nu transmite, înaintea împlinirii termenului de revizuire, documente medicale recente din care să rezulte evoluția bolilor și starea de sănătate prezentă, în cazurile care vizează aplicarea instrumentelor juridice internaționale la care România este parte;
 - i) soțul supraviețuitor, beneficiar al unei pensii de urmaș, prevăzute la art. 75 - art. 78, realizează venituri lunare aflându-se în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin. (1) pct. I, lit. a) și b) sau pct. II, mai mari decât salariul minim brut pe țară garantat în plată;
 - j) pensionarul, beneficiar al unei pensii anticipate realizează venituri lunare aflându-se în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin. (1) pct. I, lit. a) și b) sau pct. II.
- (2) În cazul pensionarului de invaliditate gradul I, care beneficiază de indemnizație pentru însoțitor, prevăzută la art.67, plata acesteia se suspendă începând cu luna următoare celei în care pensionarul optează pentru un alt drept acordat cu aceeași destinație, în baza unor acte normative cu caracter special.
- (3) În situația copilului, beneficiar al unei pensii de urmaș în condițiile prevăzute la art. 74 lit. b), care nu face dovada continuării studiilor, plata pensiei se suspendă începând cu data de 1 noiembrie a anului în curs.
- (4) În situația pensionarului de invaliditate sau pensionarului urmaș prevăzut la art. 74 lit. c) ori cel prevăzut la art. 76 alin. (1) care nu se prezintă la convocarea INEMRCM, sau a medicului expert al asigurărilor sociale, ori nu prezintă documentele medicale și rezultatele investigațiilor medicale solicitate, suspendarea plății se face începând cu luna următoare neîndeplinirii obligațiilor prevăzute la art. 70 alin. (3).
- (5) Suspendarea plății pensiei și/sau a indemnizației pentru însoțitor se poate face și la cererea pensionarului, situație în care suspendarea plății se face începând cu luna următoare celei în care a fost înregistrată cererea.

Art. 102 - (1) În sistemul public de pensii, reluarea plății pensiei și/sau a indemnizației pentru însoțitor se face după cum urmează:

- a) potrivit prevederilor convenției de reciprocitate în domeniul asigurărilor sociale, încheiată de România, în situația prevăzută la art. 101 alin. (1) lit. a);
- b) începând cu luna următoare emiterii deciziei medicale asupra capacității de muncă de încadrare în grad de invaliditate, în situația prevăzută la art. 101 alin. (1) lit. b);
- c) la cerere, începând cu luna următoare dovedirii reluării programelor recuperatorii, în situația prevăzută la art. 71 alin. (1);

d) de la data suspendării, în baza dovezii privind continuarea studiilor, în situația prevăzută la art. 101 alin. (1) lit. c);

e) la cerere, începând cu luna următoare celei în care a fost înlăturată cauza suspendării, în situațiile prevăzute la art. 101 alin. (1) lit. i) și j);

f) la cerere, începând cu luna următoare exprimării opțiunii la pensie, pentru situația prevăzută la art. 101 alin. (1) lit. d);

g) la cerere, începând cu luna următoare celei în care a fost eliberată noua procură specială sau, după caz, de la data suspendării, potrivit obiectului mandatului, pentru situația prevăzută la art. 101 alin. (1) lit. e);

h) de la data suspendării, dacă beneficiarul nerezident prezintă/comunică certificatul de viață după expirarea termenelor prevăzute la art. 98 alin. (5);

i) la cerere, începând cu luna următoare celei în care pensionarul de invaliditate gradul I, optează pentru plata indemnizației pentru însoțitor prevăzută la art. 67;

j) de la data suspendării, pe baza dovezii continuării studiilor, în cazul copilului beneficiar al pensiei de urmaș prevăzut la art. 101 alin. (3), cu excepția copilului urmaș, medic rezident, situație în care, reluarea plății pensiei se face de la data angajării;

k) la cerere, de la data suspendării, în cazul pensiei și/sau a indemnizației pentru însoțitor, suspendate conform prevederilor art. 101 alin. (1) lit. g) și alin. (5).

(2) Plata drepturilor prevăzute la alin. (1) se face cu respectarea termenului general de prescripție și numai dacă între data suspendării și data reluării plății nu a intervenit, conform legii, o altă cauză de suspendare sau de încetare a plății.

(3) În aplicarea instrumentelor juridice internaționale la care România este parte, reluarea plății pensiei, în situația prevăzută la art. 101 alin. (1) lit. h), se face în baza deciziei medicale asupra capacității de muncă emisă de medicul expert al asigurărilor sociale, astfel:

a) începând cu luna următoare celei în care au fost transmise documentele medicale recente din care să rezulte evoluția bolilor și starea de sănătate prezentă;

b) de la data suspendării, dacă documentele medicale recente din care să rezulte evoluția bolilor și starea de sănătate prezentă au fost transmise casei teritoriale de pensii în termen de un an de la data suspendării, iar depășirea termenului de revizuire nu îi poate fi imputată pensionarului sau instituției competente de la locul de ședere permanentă;

c) începând cu luna următoare celei în care au fost transmise documentele medicale recente din care să rezulte evoluția bolilor și starea de sănătate prezentă, dacă termenul prevăzut la lit. b) este depășit.

Art. 103 - Încetarea, suspendarea sau reluarea plății pensiei, precum și orice modificare a drepturilor de pensie se fac prin decizie emisă de casele teritoriale de pensii.

Art. 104 - Prevederile prezentei legi, referitoare la stabilire, plată, suspendare, încetare, reluare, revizuire precum și contestarea deciziilor și recuperarea sumelor încasate necuvenit se aplică și indemnizațiilor/pensiilor de serviciu acordate prin legi speciale, pentru care stabilirea și plata se află, potrivit legii, în competența materială a caselor teritoriale de pensii, cu excepția situațiilor în care legea specială de reglementare dispune altfel.

Art. 105 - În sistemul public de pensii, pensionarii pot cumula pensia cu venituri dintr-o activitate pentru care asigurarea este obligatorie potrivit Legii nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de nivelul acestora, cu excepția:

a) soțului supraviețuitor beneficiar al unei pensii de urmaș care realizează venituri lunare aflându-se în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin. (1) pct. I, lit. a) și b) sau pct. II, mai mari decât salariul minim brut pe țară garantat în plată.

b) pensionarului, beneficiar al unei pensii anticipate, care realizează venituri lunare aflându-se în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin. (1) pct. I, lit. a) și b) sau pct. II.

Art. 106 - Beneficiarii prestațiilor de asigurări sociale și al celorlalte drepturi stabilite și plătite, conform legii, prin intermediul casei teritoriale de pensii, sunt obligați să comunice acesteia orice schimbare intervenită de natură să conducă la modificarea condițiilor în funcție de care au fost stabilite sau se plătesc aceste drepturi, în termen de 15 zile de la data apariției schimbării respective.

Art. 107 - (1) Sumele neîncasate de către pensionar, reprezentând pensia pe luna în care a avut loc decesul și/sau, după caz, drepturi restante de pensie, cuvenite și neîncasate până la data decesului, se plătesc unei singure persoane, care poate fi soț supraviețuitor, copil, părinte sau, în lipsa acestora, celorlalți moștenitori, în condițiile dreptului comun.

(2) Sumele prevăzute la alin. (1) pot fi solicitate în cadrul termenului general de prescripție.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) se aplică și în cazul altor drepturi prevăzute de legi speciale pentru care stabilirea și plata revine, conform legii, caselor teritoriale de pensii, dacă legea specială nu dispune altfel.

CAPITOLUL IV **Alte prestații de asigurări sociale**

Art. 108 - În sistemul public de pensii, în afara pensiilor, se mai pot acorda, în condițiile prezentei legi, următoarele prestații de asigurări sociale:

a) tratament balnear, altul decât cel care, potrivit legii, se suportă de la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, pentru asigurați și pensionari;

b) ajutor de deces, în cazul decesului asiguratului, pensionarului sau a unui membru al familiei unuia dintre aceștia.

Art. 109 - (1) Acordarea prestațiilor privind tratamentul balnear se face prin acordarea de bilete de tratament asiguraților și pensionarilor sistemului public de pensii, în limita sumelor alocate pentru aceasta prestație, prin legea anuală a bugetului asiguraților sociale de stat.

(2) Numărul total al biletelor de tratament balnear, inclusiv al celor asigurate în unitățile de tratament balnear din proprietatea CNPP, este stabilit anual prin hotărâre a Guvernului.

(3) În vederea stabilirii numărului de bilete de tratament balnear pentru stațiunile balneare se va ține seama de solicitările potențialilor beneficiari, de categoria de confort oferită, precum și de nivelul maxim al tarifelor stabilit prin ordin al președintelui CNPP, conform prevederilor legale în vigoare.

(4) Prestațiile privind tratamentul balnear sunt asigurate în unitățile de tratament din proprietatea CNPP și în completare în unități de profil prin contracte încheiate potrivit legii.

(5) Asigurații și pensionarii sistemului public de pensii pot beneficia de tratament balnear, în condițiile prezentei legi, după cum urmează:

a) gratuit - persoanele beneficiare de pensie de invaliditate din cadrul programului de recuperare întocmit de medicul expert al asigurărilor sociale.

b) cu suportarea de către beneficiar a unei contribuții bănești - asigurații și pensionarii, alții decât cei prevăzuți la lit. a).

(6) Prin excepție de la prevederile alin.(1) se pot acorda bilete de tratament balnear, în condițiile prezentei legi, și soțului/sotiei asiguratului/pensionarului sistemului public de pensii, care nu este asigurat/pensionar al sistemului public, cu plata integrală a biletului de tratament.

(7) Durata biletului de tratament balnear este de 16 zile.

(8) Contravaloarea prestațiilor acordate în condițiile prevăzute la alin. (5) lit.a) și diferența dintre contravaloarea prestațiilor și contribuția bănească prevăzută la alin. (5) lit. b) se suportă din bugetul asigurărilor sociale de stat.

(9) Criteriile de acordare a biletelor de tratament balnear inclusiv categoriile de beneficiari și nivelul contribuției bănești individuale ale acestora, se aprobă anual, prin ordin al președintelui CNPP.

Art. 110 - Numărul biletelor de tratament balnear, inclusiv cele care se acordă gratuit potrivit prezentei legi, precum și cele care se acordă gratuit categoriilor de persoane beneficiare ale unor legi cu caracter reparatoriu, modul de acordare, de distribuție și de decontare a acestora, se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

Art. 111 - (1) În cazul decesului asiguratului sau al pensionarului se acordă ajutor de deces unei singure persoane care face dovada că a suportat cheltuielile ocazionate de deces și care poate fi, după caz, soțul supraviețuitor, copilul, părintele sau oricare persoană care face această dovadă.

(2) Ajutorul de deces prevăzut la alin. (1) se acordă și în cazul decesului persoanei care, în ultimele 6 luni anterioare decesului, a avut calitatea de asigurat în sistemul public de pensii, indiferent de stagiul de cotizare realizat în această perioadă.

(3) Dovada prevăzută la alin. (1) se poate face prin orice mijloc de probă admis de lege.

(4) Cuantumul ajutorului de deces se stabilește anual prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat și nu poate fi mai mic decât valoarea câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Art. 112 - (1) Asiguratul și pensionarul au dreptul la ajutor de deces în cazul decesului unui membru de familie care, la data decesului, nu era asigurat sau beneficiar al unei prestații de asigurări sociale prevăzute la art. 44 lit. a).

(2) Se consideră membru de familie, în sensul prezentei legi:

a) soțul;

b) copiii proprii, copiii adoptați, copiii aflați în plasament familial sau cei încredințați spre creștere și educare familiei, în vârstă de până la 18 ani ori, dacă își continuă studiile, până la terminarea acestora, fără a depăși vârsta de 26 de ani, sau, indiferent de vârstă, dacă și-au pierdut capacitatea de muncă înaintea vârstelor menționate;

c) părinții și bunicii oricărui dintre soți.

(3) În cazul acordării ajutorului de deces prevăzut la alin.(1), solicitantul trebuie să facă dovada calității de asigurat sau de pensionar la data decesului membrului de familie pentru care se solicită acest drept.

(4) Ajutorul de deces convenit pentru un membru de familie reprezintă jumătate din cuantumul prevăzut la art. 111 alin. (4).

(5) Ajutorul de deces se acordă și în cazul decesului persoanei aflate în timpul concediului pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 2 ani, iar în cazul copilului cu handicap până la 3 ani, respectiv până la 7 ani, sau al unui membru de familie al acestuia, dacă, anterior intrării în concediu, persoana în cauză era asigurată obligatoriu potrivit prevederilor art. 6 alin. (1) pct. I sau II din lege și raportul de muncă a fost suspendat.

Art. 113 - (1) În cazul decesului asiguratului, pensionarului sau al unui membru de familie al acestora, ajutorul de deces prevăzut la art. 111 sau art. 112 poate fi achitat și către o persoană juridică, dacă aceasta face dovada că a suportat cheltuielile ocazionate de deces.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), plata ajutorului de deces se face pe baza documentelor justificative prin virament bancar.

Art. 114 - (1) Ajutorul de deces se suportă din bugetul asigurărilor sociale de stat, în cazul decesului asiguratului, pensionarului sau al unui membru de familie al acestora.

(2) Acordarea ajutorului de deces se face la cerere, pe baza certificatului de deces și a documentelor justificative și nu este condiționată de realizarea unui anumit stagiu de cotizare.

Art. 115 - (1) Ajutorul de deces se achită în termen de 3 zile lucrătoare de la solicitare, de către casa teritorială de pensii competentă, în cazul decesului pensionarului sau al asiguratului prevăzut la art. 6 alin. (1) pct. I - IV și alin. (2), respectiv al unui membru de familie al acestuia.

(2) Plata ajutorului de deces se poate face și prin virament bancar, în situația persoanelor fizice care solicită ajutor de deces.

(3) Competența teritorială a acordării ajutorului de deces revine, după caz, casei teritoriale de pensii din raza de domiciliu a asiguratului/pensionarului decedat sau din raza de domiciliu a asiguratului/ pensionarului care solicită ajutor de deces pentru membru de familie.

Art. 116 - (1) Ajutorul de deces se achită persoanei îndreptățite sau mandatarului desemnat, prin procură specială, de către aceasta.

(2) Ajutorul de deces poate fi solicitat, pe baza actelor justificative, în cadrul termenului general de prescripție prevăzut de lege, calculat de la data emiterii certificatului de deces.

(3) Cuantumul ajutorului de deces solicitat potrivit alin. (1) se achită la nivelul convenit la data decesului.

TITLUL V

Casa Națională de Pensii Publice

Art. 117 - (1) CNPP este instituție publică de interes național, cu personalitate juridică, organ de specialitate al administrației publice centrale care administrează sistemul public de pensii.

(2) CNPP se află sub autoritatea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale.

(3) Sediul CNPP este în municipiul București.

(4) Casele teritoriale de pensii sunt instituții publice cu personalitate juridică ce prestează servicii publice.

(5) CNPP are în subordine INEMRCM, care este instituție publică cu personalitate juridică și autonomie științifică.

(6) La data intrării în vigoare a prezentei legi, cabinetele teritoriale de expertiză medicală a capacității de muncă trec din subordinea caselor teritoriale de pensii în subordinea INEMRCM.

(7) CNPP este acționar unic la Societatea Comercială de Tratament Balnear și Recuperare a Capacității de Muncă "TBRCM" - S.A.

CAPITOLUL I

Organizarea CNPP

Art. 118 - (1) Conducerea CNPP este asigurată de un președinte și consiliul de administrație.

(2) Președintele CNPP este numit prin decizie a prim-ministrului, la propunerea ministrului muncii și solidarității sociale, pentru un mandat de 5 ani, care poate fi reînnoit. Președintele CNPP este și președintele consiliului de administrație.

(3) Președintele exercită o funcție asimilată funcțiilor de demnitate publică.

(4) Președintele are rang de secretar de stat și este salarizat la nivelul prevăzut de lege pentru această funcție.

(5) Consiliul de administrație este compus din 19 membri, respectiv președintele CNPP și alte 18 persoane, care sunt reprezentanți ai Guvernului, patronatelor, sindicatelor și pensionarilor, după cum urmează:

a) președintele CNPP;

b) 5 reprezentanți ai Guvernului, din partea: Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor Publice și Ministerului Sănătății, propuși de conducătorii respectivelor ministere și numiți de către Guvern;

c) 5 reprezentanți ai patronatelor, desemnați de organizațiile patronale reprezentative la nivel național;

d) 5 reprezentanți ai sindicatelor, desemnați de organizațiile sindicale reprezentative la nivel național;

e) 3 reprezentanți ai pensionarilor, desemnați de organizațiile naționale ale pensionarilor.

(6) Membrii consiliului de administrație sunt desemnați potrivit prevederilor alin. (5) pe o perioadă de 4 ani.

(7) Consiliul de administrație funcționează în mod legal în prezența a cel puțin 13 dintre membrii săi.

(8) Pe durata exercitării mandatului, membrii consiliului de administrație pot fi revocați de către cei care i-au numit, respectiv desemnat.

(9) În cazul încetării mandatului, ca urmare a revocării, a demisiei sau a decesului, vor fi numite, respectiv desemnate, alte persoane.

(10) Activitatea de secretariat a consiliului de administrație este asigurată de un secretar, numit de președintele CNPP din cadrul personalului acestei instituții.

Art. 119. - (1) Membrii consiliului de administrație prevăzuți la art.118 alin.(5) beneficiază de o indemnizație de ședință în cuantum de 15% din nivelul de salarizare prevăzut la art.118 alin.(4).

(2) Indemnizația de ședință a secretarului consiliului de administrație se stabilește în cuantum de 50% din indemnizația de ședință a unui membru al consiliului, stabilită potrivit alin.(1).

(3) Totalul sumelor cuvenite unui membru al consiliului de administrație, ca urmare a participării la ședințe, nu poate depăși într-o lună 30% din nivelul de salarizare prevăzut la art.118 alin.(4).

(4) Indemnizațiile de ședință stabilite potrivit alin.(1)-(3) se suportă din bugetul asigurărilor sociale de stat, cu respectarea prevederilor art. 122.

Art. 120. - (1) CNPP își elaborează Statutul de organizare și funcționare, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministrului muncii și solidarității sociale.

(2) Statutul prevăzut la alin.(1) cuprinde în mod obligatoriu atribuțiile consiliului de administrație, ale președintelui CNPP, precum și modul de organizare și funcționare a CNPP.

(3) Numărul de personal al structurilor CNPP, la nivel central și local, nu poate fi mai mic decât numărul corespunzător raportului de un salariat la 2000 de asigurați și beneficiari de prestații de asigurări sociale.

(4) Modul de organizare și funcționare a SC TBRCM SA prevăzute la art. 117 alin. (8) se stabilește prin hotărâre a Guvernului la propunerea președintelui CNPP.

Art. 121. - (1) Ministrul muncii și solidarității sociale este ordonator principal de credite pentru bugetul asigurărilor sociale de stat.

(2) Ministrul muncii și solidarității sociale poate delega atribuțiile prevăzute de dispozițiile legale în vigoare pentru ordonatorul principal de credite bugetare președintelui CNPP.

(3) Directorii executivi ai caselor teritoriale de pensii și directorul general al INEMRCM sunt ordonatori terțiar de credite pentru bugetul asigurărilor sociale de stat.

Art. 122 - Cu excepția cheltuielilor prevăzute la art.101 referitoare la transmiterea către beneficiar a drepturilor, cheltuielile privind organizarea și funcționarea sistemului public de pensii, se suportă din bugetul asigurărilor sociale de stat în limita unui procent de până la 3% aplicat asupra cheltuielilor anuale totale prevăzute prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat, inclusiv asupra cheltuielilor din alte surse atrase, în condițiile legii.

CAPITOLUL II

Atribuțiile CNPP și ale caselor teritoriale de pensii

Art. 123 - În aplicarea prevederilor prezentei legi, CNPP îndeplinește, în principal, următoarele atribuții:

- a) îndrumă și controlează modul de aplicare a dispozițiilor legale de către casele teritoriale de pensii;
- b) furnizează datele necesare pentru fundamentarea și elaborarea bugetului asigurărilor sociale de stat și bugetului de stat;
- c) stabilește modalitatea tehnică de evidență a contribuabililor la sistemul public de pensii, a drepturilor și obligațiilor de asigurări sociale în cazul contractelor de asigurare socială, precum și a modului de colaborare cu Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date;
- d) publică anual raportul de activitate;
- e) organizează cooperarea cu instituții similare din alte țări, în vederea coordonării prestațiilor de asigurări sociale din domeniul propriu de competență, pentru lucrătorii migranți;
- f) ia măsuri, în condițiile legii, pentru dezvoltarea și administrarea eficientă a patrimoniului sistemului public de pensii, precum și pentru asigurarea integrității acestuia;
- g) asigură evidența la nivel național a tuturor contribuabililor la sistemul public de pensii, pe baza informațiilor transmise de ANAF, respectiv de casele teritoriale de pensii;
- h) asigură evidența, la nivel național, a drepturilor și obligațiilor de asigurări sociale în cazul contractelor de asigurare socială, pe baza codului numeric personal;
- i) creează arhive electronice care constituie baze de date pentru operațiunile desfășurate în cadrul sistemului public de pensii, conform procedurilor aprobate prin ordin al ministrului muncii și solidarității sociale;
- j) coordonează și controlează activitatea INEMRCM;
- k) aplică prevederile convențiilor internaționale de asigurări sociale, la care România este parte, precum și ansamblul reglementărilor europene și dezvoltă relații cu organisme similare în domeniul asigurărilor sociale din alte țări, în limita competențelor prevăzute de lege;
- l) organizează selecția, pregătirea și perfecționarea profesională a personalului din sistemul public de pensii;

- m) asigură introducerea, extinderea, întreținerea și protecția sistemelor automate de calcul și de evidență;
- n) asigură reprezentarea în fața instanțelor judecătorești în litigiile în care este parte ca urmare a aplicării dispozițiilor prezentei legi;
- o) organizează activitatea privind stabilirea și plata contribuțiilor pentru fondurile de pensii administrate privat, conform dispozițiilor legale în vigoare;
- p) asigură exportul în străinătate al prestațiilor stabilite potrivit reglementărilor legale în domeniu;

Art. 124 - În aplicarea prevederilor prezentei legi, casele teritoriale de pensii îndeplinesc, în principal, următoarele atribuții:

- a) colectează și virează contribuțiile de asigurări sociale plătite în baza contractului de asigurare socială prevăzut la art. 6 alin. (2) și (3) și contribuțiile pentru bilete de tratament balnear, în condițiile legii;
- b) urmăresc încasarea veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat, altele decât cele administrate de ANAF;
- c) iau măsuri, în condițiile legii, pentru dezvoltarea și administrarea eficientă a patrimoniului sistemului public de pensii, precum și pentru asigurarea integrității acestuia;
- d) stabilesc și plătesc prestațiile de asigurări sociale prevăzute de prezenta lege, precum și alte drepturi prevăzute de legi cu caracter special;
- e) aplică prevederile convențiilor internaționale de asigurări sociale la care România este parte, precum și ansamblul reglementărilor europene și dezvoltă relații cu organisme similare în domeniul asigurărilor sociale din alte țări, în limita competențelor prevăzute de lege;
- f) organizează selecția, pregătirea și perfecționarea profesională a personalului propriu;
- g) asigură introducerea, extinderea, întreținerea și protecția sistemelor automate de calcul și de evidență;
- h) asigură reprezentarea în fața instanțelor judecătorești în litigiile în care sunt parte ca urmare a aplicării dispozițiilor prezentei legi;
- i) asigură exportul în străinătate al prestațiilor stabilite potrivit reglementărilor legale în domeniu;

Art. 125 - (1) Realizarea atribuțiilor ce revin caselor teritoriale de pensii, potrivit legii este supusă controlului CNPP.

(2) Realizarea atribuțiilor ce revin CNPP, potrivit legii, este supusă controlului Ministerului Muncii și Solidarității Sociale.

Art. 126 - (1) Salarizarea personalului CNPP, al caselor teritoriale de pensii, al INEMRCM și personalul cabinetelor teritoriale de expertiză medical și recuperare a capacității de muncă se realizează potrivit legii privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

(2) Cheltuielile curente și de capital ale CNPP, ale caselor teritoriale de pensii și ale INEMRCM se suportă din bugetul asigurărilor sociale de stat.

CAPITOLUL II

Jurisdicția asigurărilor sociale

Art. 127 - (1) Deciziile emise de casele teritoriale de pensii pot fi contestate, în termen de 45 de zile de la comunicare, la instanța judecătorească competentă.

(2) Deciziile necontestate în termenul prevăzut la alin.(1) sunt definitive.

Art. 128 - Jurisdicția asigurărilor sociale se realizează prin tribunale și curți de apel.

Art. 129 - Tribunalele soluționează în primă instanță litigiile privind:

- a) drepturi și obligații născute în temeiul contractului de asigurare socială;
- b) deciziile de pensionare emise de casele teritoriale de pensii;
- c) deciziile medicale emise de către Comisia Superioară de Expertiză Medicală a Capacității de Muncă din cadrul INEMRCM, precum și de către comisiile medicale regionale de contestație;
- d) deciziile de recuperare a sumelor încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale/alte drepturi prevăzute de legi speciale;
- e) alte drepturi și obligații născute în temeiul prezentei legi.

Art. 130 - (1) Cererile îndreptate împotriva CNPP sau împotriva caselor teritoriale de pensii, având ca obiect drepturile de pensie și alte drepturi prevăzute de legi cu caracter special, se adresează instanței în a cărei rază teritorială își are domiciliul ori sediul reclamantul.

(2) Celelalte cereri se adresează instanței în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau sediul pârâtul.

Art. 131 - (1) Împotriva hotărârilor tribunalelor se poate face numai apel la curtea de apel competentă.

(2) Hotărârile curților de apel, precum și hotărârile tribunalelor neatacate cu apel în termen sunt definitive.

Art. 132 - Cererile formulate în fața oricăror organe sau a instanțelor judecătorești, precum și toate actele procedurale în legătură cu litigiile, având ca obiect drepturi sau obligații de asigurări sociale, sunt scutite de taxă de timbru.

TITLUL VII
Dispoziții tranzitorii și finale
CAPITOLUL I
Dispoziții tranzitorii

Art. 133. - (1) Perioadele de vechime în muncă realizate în grupa a II-a de muncă până la data de 1 aprilie 2001 constituie stagiul de cotizare în condiții deosebite, în vederea reducerii vârstelor standard de pensionare, cu excepția celor realizate în activitățile care, conform prevederilor art. 28 alin. (1) lit. b), sunt încadrate în condiții speciale.

(2) Perioadele de vechime în muncă realizate în grupa I de muncă până la data de 1 aprilie 2001 în activitățile care, conform prevederilor art. 28 alin. (1) lit. a) - lit. c) și lit. e), sunt încadrate în condiții speciale, constituie stagii de cotizare în condiții speciale, conform legii, în vederea reducerii vârstelor standard de pensionare.

(3) Constituie stagiul de cotizare în condiții speciale de muncă, potrivit art. 28 alin. (1) lit. b), perioada anterioară datei de 1 aprilie 2001 în care salariații au desfășurat activități de cercetare, explorare, exploatare sau prelucrare a materiilor prime nucleare, în locurile de muncă încadrate, conform legislației anterioare în grupele I și a II -a de muncă, și care,

potrivit legislației în vigoare ulterior datei de 1 aprilie 2001 și până la data intrării în vigoare a prezentei legi, sunt încadrate în condiții speciale de muncă.

(4) Este asimilată stagiului de cotizare în condiții speciale de muncă perioada anterioară datei de 1 aprilie 2001, în care salariații au desfășurat activități, pe durata programului normal de lucru în fiecare lună, dintre cele prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. d), f), g), h), i) și j) în locurile de muncă încadrate conform legislației anterioare în grupa I de muncă.

(5) Dovada vechimii în muncă în grupa I și/sau a II-a de muncă realizată anterior datei de 1 aprilie 2001 se face cu carnetul de muncă, întocmit cu respectarea prevederilor Decretului nr. 92/1976 privind carnetul de muncă, cu modificările ulterioare.

(6) În situația în care perioadele de vechime în muncă realizate în grupa I și/sau a II-a de muncă nu sunt înregistrate în carnetul de muncă sau înregistrarea acestor perioade este efectuată incorect ori incomplet, dovada acestora se poate face cu adeverințe eliberate de către angajatori sau deținătorii legali de arhive care au dreptul legal de a certifica aceste date, conform modelului prevăzut în anexa nr. 9, în original.

(7) Dovada stagiului de cotizare realizat în grupa I de muncă, asimilat în condiții speciale conform alin. (4) - alin. (5), se face prin adeverință eliberată de angajator sau deținătorul legal de arhivă, după caz, conform modelului prevăzut în anexa nr. 10 și anexa nr. 11, în original.

(8) Adeverințele care atestă încadrarea activității în grupele I și a II-a de muncă asimilarea în condiții speciale sunt valorificate numai în situația în care au fost emise conform legii, pe baza documentelor primare, care pot fi verificate, și care au fost întocmite anterior datei de 1 aprilie 2001.

(9) Prin documente primare, care pot fi verificate se înțelege: actul administrativ de nominalizare a persoanelor încadrate în grupe superioare de muncă sau, în lipsa acestuia, actul administrativ privind încadrarea locurilor de muncă/ activităților/ categoriilor profesionale în grupe superioare de muncă; contractul individual de muncă; contractul colectiv de muncă; decizii interne; act administrativ de modificare a locului de muncă sau a sarcinilor de serviciu; extras din statele de plată din care să rezulte secția/atelierul/locul de muncă, precum și orice alte documente justificative.

(10) În situația în care există suspiciuni cu privire la legalitatea încadrării activității în grupele I și/sau a II-a de muncă/asimilării în condiții speciale, angajatorii sau deținătorii legali de arhivă care au dreptul legal de a certifica aceste date, sunt obligați să pună la dispoziția CNPP și/sau a caselor teritoriale de pensii, după caz, la solicitarea acestora, documentele primare prevăzute la alin. (10) pe baza cărora s-au eliberat aceste adeverințele, în vederea verificării respectării legislației în domeniu. Prelucrarea datelor se realizează în condițiile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016.

(11) În situația în care, ca urmare a verificărilor prevăzute la alin. (11), se constată încălcări ale legislației privind încadrarea în grupe superioare de muncă sau nu sunt prezentate documentele care au stat la baza eliberării adeverințelor, perioadele respective sunt valorificate ca vechime în muncă/stagiu de cotizare în condiții normale de muncă.

(12) În situația în care, ca urmare a verificărilor prevăzute la alin. (11), se constată încălcări ale legislației privind asimilarea în condiții speciale sau nu sunt prezentate documentele care au stat la baza eliberării adeverințelor prevăzute la alin. (8), perioadele respective sunt valorificate ca vechime în muncă în grupele I și/sau II de muncă, sau după caz, în condiții normale de muncă.

Art. 134 - (1) În situația în care există suspiciuni cu privire la legalitatea actelor doveditoare depuse la documentația pentru stabilirea/modificarea prestațiilor de asigurări sociale și a altor drepturi prevăzute de legi speciale, casele teritoriale de pensii și/sau CNPP pot solicita, în scris sau prin poșta electronică, persoanei/pensionarului/angajatorului sau deținătorului legal de arhivă, după caz, pentru clarificarea situațiilor respective, documente și informații suplimentare. Prelucrarea datelor se realizează în condițiile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016.

(2) Persoanele juridice care au dreptul legal de a certifica aceste date necesare stabilirii drepturilor de asigurări sociale sunt obligate să transmită casei teritoriale de pensii și/sau CNPP, copii certificate pentru conformitate cu originalul, de pe actele care au stat la baza emiterii documentelor respective.

(3) Angajatorii sau deținătorii legali de arhivă care au dreptul legal de a certifica aceste date au obligația de a răspunde în termen de 30 de zile de la data primirii solicitării. În această situație, termenul de soluționare a cererii de stabilire/modificare a prestațiilor de asigurări sociale și/sau a altor drepturi prevăzute de legi speciale, se prelungește corespunzător.

(4) În cazul în care angajatorii sau deținătorii legali de arhivă care au dreptul legal de a certifica aceste date infirmă realitatea datelor din documentul supus verificării sau nu transmit, în termenul prevăzut la alin. (3), documentele care au stat la baza eliberării acestuia sau documentele transmise conțin date contradictorii sau neconcludente, la stabilirea/modificarea drepturilor, casa teritorială de pensii și/sau CNPP nu va utiliza datele din documentele a căror realitate nu a fost confirmată sau, după caz, va proceda la revizuirea drepturilor, prin excluderea din calcul a datelor din respectivele documente.

(5) În situația în care angajatorii sau deținătorii legali de arhivă care au dreptul legal de a certifica aceste date, transmit documentele solicitate cu depășirea termenului prevăzut la alin. (3), dar nu mai mult de 6 luni, decizia casei teritoriale de pensii, se revizuieste, în condițiile legii.

Art. 135 - (1) Pentru perioadele prevăzute la art. 13 lit. a) și c), dovada vechimii în muncă, a timpului util la pensie pentru agricultori și a duratei de asigurare, realizate până la data de 1 aprilie 2001, se face cu carnetul de muncă, carnetul de asigurări sociale sau cu alte acte prevăzute de lege, în original.

(2) În situații excepționale, determinate de distrugerea, degradarea sau pierderea carnetului de muncă, declarate în condițiile legii, angajatorii au încetat activitatea și/sau dacă arhiva acestora nu mai poate fi identificată, perioadele prevăzute la art. 13 lit. a) pot fi valorificate pe baza informațiilor, respectiv datelor preluate din carnetele de muncă, existente în arhiva electronică creată în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 1.768/2005 privind preluarea din carnetele de muncă a datelor referitoare la perioadele de stagiu de cotizare realizat în sistemul public de pensii anterior datei de 1 aprilie 2001, cu modificările și completările ulterioare, dacă informațiile introduse în baza de date, în cadrul activității de preluare din

cartele de muncă, sunt identice cu cele din cartele de muncă scanate. Arhiva electronică cuprinde atât datele preluate din cartele de muncă, cât și cartele de muncă scanate.

(3) Dispozițiile alin. (2) vizează situațiile intervenite ulterior creării arhivei electronice.

Art. 136 - (1) În cazul în care în carnetul de muncă, în carnetul de asigurări sociale sau în oricare alt act prevăzut de lege au fost înregistrate salarii pe oră ori salarii pe zi, salariile lunare se vor calcula prin înmulțirea salariilor orare sau, după caz, zilnice, cu numărul mediu de ore pe lună, respectiv cu numărul mediu de zile lucrătoare pe lună din perioadele respective, astfel:

- a) 25,5 zile (204 ore) pe lună, pentru perioadele anterioare datei de 1 ianuarie 1978;
- b) 24,5 zile (196 ore) pe lună, pentru perioada 1 ianuarie 1978 - 1 martie 1990;
- c) 23,6 zile (189 ore) pe lună, pentru perioada 1 martie 1990 - 30 septembrie 1990;
- d) 21,25 zile (170 ore) pe lună, pentru perioada 1 octombrie 1990-1 ianuarie 1997;
- e) 21,16 zile (169,33 ore) pe lună, pentru anul 1997;
- f) 21,25 zile (170 ore) pe lună, pentru anul 1998;
- g) 21,50 zile (172 ore) pe lună, pentru anul 1999;
- h) 21,67 zile (173,36 ore) pe lună, pentru anul 2000;
- i) 21,42 zile (171,36 ore) pe lună, pentru anul 2001;
- j) 21,25 zile (170 ore) pe lună, pentru anul 2002;
- k) pentru anul 2003 și în continuare numărul mediu de zile și, respectiv, de ore lucrătoare pe luni se vor calcula conform prevederilor art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la zilele de sărbătoare legală.

(2) În situațiile în care, pentru o anumită perioadă care constituie stagiul de cotizare, în carnetul de muncă sau în alte acte doveditoare nu sunt înregistrate salariile, la determinarea punctajelor lunare se utilizează, în locul acestora, salariul minim pe țară, în vigoare în perioada respectivă.

(3) Fac excepție de la prevederile alin. (2) perioadele anterioare datei de 1 ianuarie 1963, pentru care, la determinarea numărului total de puncte, se utilizează:

a) un punct pentru fiecare lună de stagiul de cotizare realizat în perioadele anterioare datei de 1 septembrie 1947, indiferent de nivelul drepturilor salariale înregistrate în carnetul de muncă sau dovedite ori pentru care în carnetul de muncă nu sunt înregistrate drepturile salariale;

b) un punct pentru fiecare lună de stagiul de cotizare realizat în perioadele cuprinse între data de 1 septembrie 1947 și data de 31 decembrie 1962 și pentru care în carnetul de muncă nu sunt înregistrate drepturile salariale și nici nu sunt dovedite;

c) un punct pentru fiecare lună de stagiul de cotizare realizat în perioadele cuprinse între data de 1 septembrie 1947 și data de 31 decembrie 1962, în situația în care, prin valorificarea drepturilor salariale din actele doveditoare, rezultă, pentru fiecare lună de stagiul de cotizare, un număr de puncte mai mic decât cel prevăzut la lit. b).

(4) În situația în care, pentru perioade ulterioare datei de 31 august 1947, în documentele doveditoare sunt înregistrate drepturi salariale nedenuminate, acestea vor fi denuminate în funcție de reformele monetare.

(5) Prevederile alin. (3) și (4) se aplică pentru toate perioadele care constituie stagiul de cotizare contributiv în sistemul public de pensii.

Art. 137 - (1) Pentru persoanele asigurate în alte sisteme de asigurări sociale, integrate în sistemul asigurărilor sociale de stat până la data intrării în vigoare a prezentei legi, la determinarea punctajului lunar se ia în calcul, după caz, salariul minim pe economie, brut sau net, sau salariul de bază minim brut pe țară din perioadele respective, venitul asigurat stipulat în contractul de asigurare la care s-a achitat contribuția de asigurări sociale sau salariul, inclusiv celelalte drepturi, înregistrate în carnetul de muncă sau dovedite cu adeverințe eliberate de angajatori sau deținătorii legali de arhive care au dreptul legal de a certifica aceste date.

(2) Pentru fiecare an util realizat în cadrul fostelor unități agricole cooperatiste, precum și pentru fiecare an de contribuție realizat de țăranii cu gospodărie individuală din zonele necooperativizate, până la data intrării în vigoare a Legii nr.80/1992 privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale agricultorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, punctajul anual este 0,57255 puncte.

(3) Pentru perioadele de contribuție realizate conform Legii nr. 80/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la determinarea punctajului lunar se ia în calcul venitul asigurat la care s-a plătit contribuția de asigurări sociale.

Art. 138 - (1) Pentru perioadele necontributive care, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, au constituit vechime în muncă utilă la pensie, la determinarea punctajului lunar al persoanei se utilizează salariul minim pe economie, brut sau net, după caz, sau salariul de bază minim brut pe țară din perioadele respective.

(2) Pentru perioadele asimilate prevăzute la art. 14 alin. (1) lit. a) și lit. b) realizate anterior datei de 1 aprilie 2001, la determinarea punctajului lunar se utilizează salariul minim pe economie, brut sau net, după caz, ori salariul de bază minim brut pe țară din perioadele respective.

(3) Pentru perioadele recunoscute ca vechime în muncă, potrivit prevederilor Decretului - lege nr. 118/1990, republicat, cu modificările și completările ulterioare la determinarea punctajului lunar al persoanei se utilizează valoarea a 1,5 salarii minime pe economie, brute sau nete, după caz, din perioadele respective.

(4) În situațiile prevăzute la alin. (3), în care persoana a realizat și stagiul de cotizare contributiv, la determinarea punctajului lunar se utilizează veniturile prevăzute la art.139, avute în perioadele respective, dacă acestea sunt mai mari decât valoarea de 1,5 salarii minime pe economie.

(5) Pentru perioadele asimilate prevăzute la art. 14 alin. (1) lit. a) și b), realizate în intervalul cuprins între data de 1 aprilie 2001 și data intrării în vigoare a prezentei legi, la calculul punctajului lunar se utilizează 25% din câștigul salarial mediu brut lunar pe economie din perioadele respective.

(6) Pentru perioadele asimilate prevăzute la art. 14 alin. (1) lit. c), realizate în intervalul cuprins între data de 1 aprilie 2001 și data de 1 ianuarie 2006, la calculul punctajului lunar se utilizează cuantumul indemnizațiilor de asigurări sociale.

(7) Pentru perioadele asimilate prevăzute la art. 14 alin. (1) lit. d), realizate în intervalul cuprins între data de 1 ianuarie 2005 și data intrării în vigoare a prezentei legi, la calculul punctajului lunar se utilizează cuantumul indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de accident de muncă sau boală profesională.

(8) Pentru perioadele asimilate prevăzute la art. 14 alin. (1) lit. e), realizate în intervalul cuprins între data de 1 ianuarie 2006 și data intrării în vigoare a prezentei legi, la calculul punctajului lunar se utilizează 25% din câștigul salarial mediu brut lunar din perioadele respective.

Art. 139 - (1) La determinarea punctajelor lunare, pentru perioadele anterioare datei de 1 aprilie 2001, se utilizează venitul total lunar realizat, brut sau net, după caz, asupra căruia s-a datorat, potrivit legii, contribuția la bugetul asigurărilor sociale de stat.

(2) Venitul total lunar realizat brut sau net, după caz, prevăzut la alin. (1), se dovedește prin adeverință întocmită conform modelului prevăzut anexa nr.6, eliberată pe baza statelor de plată, de către angajatori sau deținătorii legali de arhive, care au dreptul legal de a certifica aceste date, în original.

(3) În situațiile prevăzute la alin. (1) în care, pentru o anumită perioadă care constituie stagiul de cotizare, nu se poate face dovada venitului total lunar realizat, brut sau net, după caz, la determinarea punctajelor lunare se utilizează salariile brute sau nete, după caz, în conformitate cu modul de înscriere a acestora în carnetul de muncă, precum și sporurile cu caracter permanent care, după data de 1 aprilie 1992, au făcut parte din baza de calcul a pensiilor conform legislației anterioare și care sunt înscrise în carnetul de muncă ori sunt dovedite cu adeverințe eliberate de către angajatori sau deținătorii legali de arhive, care au dreptul legal de a certifica aceste date, în original.

(4) Salariile prevăzute la alin. (3) care se utilizează pentru determinarea punctajelor lunare sunt salariile brute sau nete, după caz, în conformitate cu modul de înscriere a acestora în carnetul de muncă, astfel:

- a) salariile brute, până la data de 1 iulie 1977;
- b) salariile nete, de la data de 1 iulie 1977 până la data de 1 ianuarie 1991;
- c) salariile brute, de la data de 1 ianuarie 1991.

(5) Pentru situațiile prevăzute la alin. (3) sporul de vechime care se utilizează la stabilirea punctajelor lunare, este următorul:

- a) perioada 1 martie 1970-1 septembrie 1983:
 - 3% pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 5 - 10 ani;
 - 5% pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 10 - 15 ani;
 - 7% pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 15 - 20 ani;
 - 10% pentru o vechime în muncă totală de peste 20 de ani;
- b) perioada 1 septembrie 1983-1 aprilie 1992:
 - 3% pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 3 - 5 ani;
 - 6% pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 5 - 10 ani;
 - 9% pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 10 - 15 ani;

- 12% pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 15 - 20 ani;
- 15% pentru o vechime în muncă totală de peste 20 de ani;

c) perioada 1 aprilie 1992 - 1 aprilie 2001:

cel înscris în carnetul de muncă sau dovedit cu adeverințe eliberate de către angajatori sau deținătorii legali de arhive, care au dreptul legal de a certifica aceste date, în original.

(6) Salariile minime pe economie, brute sau nete, după caz, sau salariul minim brut pe țară garantat în plată, pentru fiecare an, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, sunt prevăzute în anexa nr. 8.

(7) Pentru perioadele anterioare anului 1949 se utilizează salariul minim corespunzător anului 1949.

Art. 140 Adeverințele eliberate de angajatori sau de către deținătorii legali de arhive, precum și documentele necesare stabilirii și/sau recalculării drepturilor de pensie emise potrivit dispozițiilor legale în vigoare se certifică prin ștampilă și semnătură olografă a conducătorului entității sau a persoanei delegate în acest sens.

Art. 141 - (1) La determinarea punctajelor lunare se utilizează venitul brut lunar realizat care a constituit, conform legii, baza de calcul al contribuției individuale de asigurări sociale, așa cum acesta a fost înscris în declarația nominală de asigurare, pentru perioada cuprinsă între 1 aprilie 2001 și data de 1 ianuarie 2018, respectiv baza de calcul al contribuției de asigurări sociale după data de 1 ianuarie 2018.

(2) La determinarea punctajelor lunare, pentru perioada ulterioară datei de 1 aprilie 2001, se utilizează venitul asigurat înscris în declarația individuală de asigurare sau în contractul de asigurare socială.

Art. 142 - (1) Pentru perioadele anterioare datei intrării în vigoare a prezentei legi, punctajul lunar se calculează prin raportarea veniturilor prevăzute la art. 139 sau, după caz, la art. 141, la câștigul salarial mediu brut sau net, după caz, comunicat de Institutul Național de Statistică, prevăzut în anexa nr. 7.

(2) Pentru perioadele anterioare anului 1938, precum și pentru perioada cuprinsă între 1939 - 1946 inclusiv, la stabilirea punctajului lunar se utilizează câștigul salarial mediu brut corespunzător anului 1938.

Art. 143 - (1) Asigurații care au contribuit la Fondul pentru pensia suplimentară cu 2%, 3%, respectiv 5%, beneficiază de o creștere a punctajului, determinat prin aplicarea următoarelor procente la punctajele lunare realizate în aceste perioade, astfel:

- a) 16% pentru perioada 1 ianuarie 1967 - 1 ianuarie 1973;
- b) 13% pentru perioada 1 ianuarie 1973 - 1 ianuarie 1978;
- c) 14% pentru perioada 1 ianuarie 1978 - 1 iulie 1986;
- d) 21% pentru perioada 1 iulie 1986 - 1 noiembrie 1990;
- e) 15% pentru perioada 1 noiembrie 1990 - 1 aprilie 1991;
- f) 14% pentru perioada 1 aprilie 1991 - 1 aprilie 1992;
- g) 13% pentru perioada 1 aprilie 1992 - 1 ianuarie 1999;
- h) 22% pentru perioada 1 ianuarie 1999 - 1 februarie 1999;
- i) 17% pentru perioada de după 1 februarie 1999.

(2) Asigurații care au contribuit cu 4% la Fondul pentru pensia suplimentară beneficiază de o creșterea punctajului, determinat prin aplicarea următoarelor procente la punctajele lunare realizate în aceste perioade, astfel:

- a) 26% pentru perioada 1 iulie 1977 - 1 ianuarie 1978;
- b) 28% pentru perioada 1 ianuarie 1978 - 1 iulie 1986.

Art. 144 - (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi, pensiile stabilite pe baza legislației anterioare, devin pensii în înțelesul prezentei legi și se recalculează prin înmulțirea numărului total de puncte realizat cu valoarea punctului de referință prevăzută la art. 84, cu excepția pensiilor stabilite în fostul sistem de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale agricultorilor anterior datei de 1 aprilie 2001 care se recalculează conform art.153.

(2) Numărul total de puncte realizat prevăzut la alin. (1) se obține prin însumarea punctajelor anuale realizate cu numărul de puncte stabilitate acordate în baza art. 85 alin. (3).

(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi, pensiile anticipate, stabilite conform legislației anterioare intrării în vigoare a prezentei legi, devin pensii anticipate, fără procent de diminuare.

(4) La data intrării în vigoare a prezentei legi, pensiile anticipate parțiale, stabilite conform legislației anterioare intrării în vigoare a prezentei legi, devin pensii anticipate, cu menținerea procentului de diminuare.

(5) În cazul în care prin aplicarea prevederilor alin. (1) rezultă un quantum al pensiei mai mic decât cel aflat în plată sau convenit, se păstrează quantumul avantajos.

(6) La data îndeplinirii condițiilor pentru acordarea pensiei pentru limită de vârstă, prevăzute de prezenta lege, pensia anticipată prevăzută la alin. (3) și alin. (4) și art. 146 se transformă, din oficiu, în pensie pentru limită de vârstă și se recalculează prin eliminarea diminuării, după caz, și prin adăugarea perioadelor asimilate și a stagiilor de cotizare realizate și nevalorificate la stabilirea pensiei.

Art. 145 - CNPP, prin casele teritoriale de pensii, transmite deciziile, pensionarilor, referitoare la rezultatul aplicării prevederilor art. 144 alin. (1). Modelul de decizie se stabilește prin ordin al președintelui CNPP.

Art. 146 -La data intrării în vigoare a prezentei legi, pensile anticipate parțiale fără diminuare, stabilite conform art. 65 alin. (5) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, și a Legii nr. 218/2015 privind protejarea și sprijinirea persoanelor afectate de emisiile de substanțe nocive provenite din extracțiunile de țiței din zona Suplacu de Barcău, devin pensii anticipate, fără procent de diminuare.

Art. 147 - (1) Persoanele ale căror drepturi de pensie, acordate de casele teritoriale de pensii în perioada 1 ianuarie 2011 - 31 decembrie 2015, care au realizat stagii de cotizare atât în sistemul pensiilor militare de stat, cât și în sistemul public de pensii, pot solicita recalcularea pensiei prin excluderea perioadelor realizate în sistemul pensiilor militare de stat.

(2) În situația prevăzută la alin. (1) se păstrează dreptul la categoria de pensie de care beneficiază la data recalculării, considerându-se îndeplinite condițiile de acordare a

dreptului. Numărul total de puncte rezultat în urma recalculării este cel corespunzător stagiilor de cotizare realizate în sistemul public de pensii.

(3) În situația reglementată la alin.(1) și (2), perioadele asimilate stagiului de cotizare se valorifică într-unul dintre sisteme, în funcție de opțiunea beneficiarului.

(4) Drepturile rezultate în urma recalculării se cuvin și se acordă începând cu luna următoare solicitării.

Art. 148 - (1) Pentru perioadele anterioare datei de 1 aprilie 2001, în care o persoană a fost asigurată simultan în două sau mai multe sisteme de asigurări sociale care au fost integrate în sistemul asigurărilor sociale de stat, la stabilirea punctajului lunar, perioadele respective se iau în calcul o singură dată.

(2) Pentru perioadele anterioare datei de 1 aprilie 2001, în care o persoană a fost asigurată simultan la sistemul de asigurări sociale și pensii pentru agricultori, și la sistemul de asigurări sociale de stat, la stabilirea punctajului lunar se cumulează veniturile asigurate din perioadele respective.

Art. 149 - (1) În cazul modificării numărului de urmași după intrarea în vigoare a prezentei legi, pentru o pensie de urmaș stabilită pe baza legislației anterioare, devenită pensie conform prevederilor art. 144 alin. (1), pensia de urmaș cuvenită soțului supraviețuitor, se recalculează potrivit prezentei legi, cu păstrarea condițiilor existente la data deciziei inițiale.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și în cazul pensiilor de invaliditate stabilite pe baza legislației anterioare, devenite pensii conform prevederilor art. 144 alin. (1), la modificarea încadrării într-un alt grad de invaliditate.

Art. 150 - Litigiile care se referă la drepturile ce fac obiectul prezentei legi, aflate pe rolul instanțelor judecătorești la data intrării în vigoare a acesteia, se vor judeca potrivit legii în baza căreia a fost stabilit dreptul.

Art. 151 - (1) Modelul contractelor de asigurare socială prevăzute la art. 6 alin. (2) și (3) este cuprins în anexa nr. 14 și anexa nr. 15.

(2) Modelul deciziilor de pensie și al deciziilor de stabilire a drepturilor prevăzute de legile cu caracter special se aprobă prin ordin al președintelui CNPP.

Art. 152- Cererile înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi se soluționează conform normelor legale existente la data depunerii cererii.

CAPITOLUL II

Dispoziții finale

Art. 153 - (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi pentru pensiile stabilite în fostul sistem de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale agricultorilor anterior datei de 1 aprilie 2001, se atribuie un număr total de puncte determinat prin împărțirea cuantumului pensiei cuvenit sau aflat în plată la valoarea punctului de referință prevăzută la art. 84.

(2) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, pensiile prevăzute la alin.(1), se recalculează din oficiu, prin determinarea numărului total de puncte și a cuantumului fiecărei pensii, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(3) În situația în care numărul total de puncte rezultat în urma recalculării prevăzută la alin. (2) este mai mic decât numărul de puncte determinat conform alin. (1), se menține cuantumul aflat în plată la data intrării în vigoare a prezentei legii precum și numărul de puncte corespunzător acestuia.

(4) Numărul de puncte determinat conform alin. (1) precum și cuantumul aflat în plată la data intrării în vigoare a prezentei legii, se menține și în cazul persoanelor care nu fac dovada realizării unui stagiu de cotizare în fostul sistem de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale agricultorilor anterior datei de 1 aprilie 2001

(5) Drepturile de pensie recalculate conform alin. (2) se acordă de la data intrării în vigoare a prezentei legii.

Art. 154 - (1) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, pensiile prevăzute la art. 144 alin.(1), se recalculează din oficiu, prin valorificarea din adeverințele, care îndeplinesc condițiile de valabilitate și legalitate, prevăzute la art.4 alin. (1) și art.5 alin. (1) din Ordinul MMPS nr. 487/2021, a sporurilor/veniturilor nepermanente sau a veniturile lunare, brute sau nete, după caz, realizate anterior datei de 1 aprilie 2001, plătite din fondul de salarii, asupra cărora s-a datorat, potrivit legii, contribuția de asigurări sociale de stat, nevalorificate la calculul drepturilor de pensie cuvenite sau aflate în plată.

(2) Drepturile recalculate potrivit alin. (1) se acordă începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 155 - (1) În cazul sumelor încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale/alte drepturi prevăzute de legi speciale, casele teritoriale de pensii emit decizii de recuperare, prin care se stabilește în sarcina beneficiarilor obligația de restituire a acestor sume.

(2) Sumele prevăzute la alin.(1) se stabilesc cu respectarea termenului general de prescripție a dreptului la acțiune, de 3 ani, calculat de la data constatării.

(3) Decizia de recuperare a sumelor încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale/alte drepturi prevăzute de legi speciale constituie titlu executoriu.

(4) Debitelile reprezentând prestații de asigurări sociale/alte drepturi prevăzute de legi speciale, mai mici de 40 lei, nu se mai urmăresc.

(5) Actualizarea sumei prevăzute la alin. (4), ca urmare a modificării prevederilor legale în materie, se face prin ordin al președintelui CNPP.

(6) Sumele rămase nerecuperate după decesul beneficiarilor nu se mai urmăresc.

(7) În cazul sumelor cu titlu de prestații de asigurări sociale/alte drepturi prevăzute de legi speciale virate din eroare, ulterior decesului, în contul bancar al titularului, eroare determinată de necomunicarea, până la data efectuării viramentului, prin orice mijloace,

către casa teritorială de pensii, a cauzei de încetare a plății drepturilor, aceasta are obligația de a efectua demersuri în vederea identificării persoanei care a încasat sumele respective.

(8) În situația în care, în urma demersurilor efectuate, persoana care a încasat necuvenit prestația nu poate fi identificată în termen de 3 ani de la data decesului titularului dreptului, suma încasată necuvenit nu se mai urmărește.

Art. 156 - (1) Sumele încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale, ca urmare a unei infracțiuni săvârșite de beneficiar, se recuperează de la acesta, de la data primei plăți, plus dobânzile aferente, până la recuperarea integrală a prejudiciului.

(2) Sumele stabilite în conformitate cu prevederile alin. (1), rămase nerecuperate de la asigurații decedați, nu se mai urmăresc.

Art. 157 - (1) Prin derogare de la prevederile art. 226 alin. (10) din Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, debitele provenite din prestații de asigurări sociale/alte drepturi prevăzute de legi speciale se recuperează prin reținere/compensare din/cu drepturile lunare plătite debitorului prin casele teritoriale de pensii.

(2) Reținerile/compensările prevăzute la alin. (1) se efectuează de casele teritoriale de pensii, cu respectarea termenului general de prescripție a dreptului la acțiune de 3 ani, calculat de la data emiterii deciziei de recuperare.

(3) În cazul în care se constată că recuperarea debitului conform prevederilor alin. (1) și (2) nu se poate face în termenul general de prescripție de 3 ani, casa teritorială de pensii transmite titlul executoriu organului fiscal central, în vederea punerii în executare silită, potrivit prevederilor Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Prevederile alin. (3) se aplică și în situația în care pe parcursul recuperării debitului prin reținere/compensare se constată că au intervenit modificări în situația debitorului care nu mai fac posibilă recuperarea.

(5) Debitele recuperate în condițiile alin. (1)-(4) se fac venit la bugetul din care au fost finanțate sumele încasate necuvenit.

(6) În situația prevăzută la alin. (3) și (4), procedura de transmitere, de către casele teritoriale de pensii, a titlurilor executorii, se efectuează conform ordinului comun al ministrului finanțelor publice și al ministrului muncii și solidarității sociale.

Art. 158 - Bazele de date privind asigurații și beneficiarii sistemului public de pensii sunt proprietatea CNPP și au caracter confidențial.

Art. 159 - (1) Quantumul pensiei pentru invaliditate stabilit conform prezentei legi, a cărei cauză o constituie accidentul de muncă sau boala profesională, se suportă din sumele prevăzute pentru asigurarea la accidente de muncă și boli profesionale în bugetul asigurărilor sociale de stat.

(2) Începând cu data de la care pensia de invaliditate stabilită conform legii, ca urmare a unui accident de muncă sau boală profesională devine/se transformă în pensie pentru limită de

vârsta, cuantumul pensiei în plată nu se va mai suporta din fondurile sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale, ci din bugetul sistemului de asigurări sociale.

(3) În cazul pensiilor din sistemul public de pensii provenite din fostul sistem de asigurări sociale al agricultorilor, cuantumul pensiei se suportă de la bugetul de stat.

(4) Se suportă, de asemenea, de la bugetul de stat și partea din cuantumul pensiei aferentă numărului de puncte obținute prin valorificarea, după data de 1 aprilie 2001, a fiecărui an util realizat în cadrul fostelor unități agricole cooperatiste, a fiecărui an de contribuție realizat de țărani cu gospodărie individuală din zonele necooperativizate, până la data intrării în vigoare a Legii nr. 80/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a perioadelor de contribuție realizate, conform acestei legi, după data de 29 iulie 1992 și până la data de 1 aprilie 2001.

(5) Prevederile alin. (1) - (4) se aplică și în situația pensiilor stabilite anterior intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 160 - (1) Pentru efectuarea operațiunilor legate de întocmirea și transmiterea documentelor de plată a prestațiilor stabilite și achitate de către alte instituții, CNPP încasează contravaloarea cheltuielilor materiale și a manoperei aferente serviciilor efectuate.

(2) Sumele rezultate ca urmare a aplicării prevederilor alin. (1) constituie venituri ale bugetului asigurărilor sociale de stat.

Art. 161 - (1) Între sistemul public de pensii și sistemele proprii de asigurări sociale neintegrate acestuia se recunosc reciproc stagiile de cotizare, respectiv vechimea în muncă sau vechimea în serviciu, efectiv realizate, în vederea deschiderii drepturilor de pensie. În aceste situații, pensia din sistemul public de pensii se stabilește numai pentru perioadele de stagi de cotizare realizate în acest sistem.

(2) Perioadele asimilate stagiului de cotizare, prevăzute la art. 14 alin. (1), care constituie și vechime în muncă sau în serviciu în sistemele proprii de asigurări sociale neintegrate sistemului public de pensii, se iau în calcul, în unul dintre sisteme, în urma exprimării opțiunii de către solicitant.

Art. 162 - (1) Persoanele care îndeplinesc condițiile pentru obținerea mai multor pensii de serviciu, reglementate de legi cu caracter special, optează pentru obținerea uneia dintre acestea.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi, persoanele care cumulează două sau mai multe pensii de serviciu, reglementate de legi cu caracter special, optează pentru dreptul cel mai avantajos, în termen de 30 zile.

(3) Persoanele care îndeplinesc condițiile pentru acordarea unei pensii pentru activitatea prestată într-un sistem propriu de asigurări sociale neintegrat sistemului public de pensii pot cumula această categorie de pensie cu pensia din sistemul public de pensii, pentru activitatea prestată în acest sistem.

(4) Persoanele care îndeplinesc condițiile pentru acordarea unei pensii pentru activitatea prestată în sistemul public de pensii și/sau într-un sistem propriu de asigurări sociale

neintegrat sistemului public de pensii nu pot cumula această categorie de pensie cu pensia de urmaș.

(5) Persoanele care îndeplinesc condițiile pentru obținerea mai multor pensii de urmaș reglementate de legi cu caracter special optează pentru obținerea uneia dintre acestea.

Art. 163 - Prin depunerea cererii în vederea acordării drepturilor prevăzute de prezenta lege, persoana în cauză își exprimă consimțământul în mod expres și neechivoc pentru prelucrarea datelor cu caracter personal, în scopul stabilirii și plății drepturilor cuvenite, îndeplinirii obligației legale care îi revine operatorului și în vederea îndeplinirii sarcinii care servește unui interes public sau care rezultă din exercitarea autorității publice cu care este investit operatorul, în condițiile prezentei legi și a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016.

Art.164 - (1) Persoanele asigurate, cu contracte de asigurare socială în derulare la data intrării în vigoare a prezentei legi, își păstrează calitatea de persoane asigurate în sistemul public de pensii și nu au obligația încheierii unui nou contract de asigurare potrivit prevederilor legii.

(2) Contractele de asigurare socială încheiate anterior intrării în vigoare a prezentei legi își produc efectele, în continuare, conform legislației în vigoare la data încheierii acestora.

(3) Persoanelor prevăzute la alin. (1) le revin în continuare obligațiile prevăzute de prezenta lege. Pentru aceste persoane venitul asigurat înscris în contractul de asigurare socială se va încadra obligatoriu în limitele prevăzute la art. 33 alin.(1) din lege.

Art. 165 - În aplicarea prezentei legi, în termen de 90 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, se emit norme, la propunerea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Art. 166 - Anexele nr. 1 - 15 fac parte integrantă din prezenta lege.

Art. 167 - (1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 septembrie 2024 cu excepția art. 84 alin (6) și art. 127 care intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2024.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi, președintele CNPP și membrii consiliului de administrație își continuă mandatul început în conformitate cu prevederile Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, până la împlinirea termenului pentru care au fost numiți, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 118 alin. (8).

Art. 168 - (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

a) Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010, cu modificările și completările ulterioare, și actele subsecvente emise în baza acesteia;

b) Hotărârea Guvernului nr. 257/2011 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 214 din 28 martie 2011, cu completările ulterioare;

c) art. 22 din Legea nr. 104/2003 privind manipularea cadavrelor umane și prelevarea organelor și țesuturilor de la cadavre în vederea transplantului, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 222 din 3 aprilie 2003, republicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 213 din 25 martie 2014;

d) Ordonanța de urgență nr. 163/2020 pentru completarea art. 159 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, precum și pentru adoptarea unor măsuri în domeniul asigurării unor persoane în sistemul public de pensii;

e) art. 20 din Ordonanța de urgență nr. 59/2000 privind Statutul personalului silvic, modificată și completată de Legea nr. 234/2019;

f) art. 34 și art. 35 din Legea nr. 195/2020 privind statutul personalului feroviar, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 820 din 07 septembrie 2020;

g) art. 12 alin. (1) lit. g), art. 16, art. 17, art. 18 și art. 19 din Legea nr. 5/2021 privind Statutul personalului profesionist operativ de intervenție din cadrul serviciilor civile care asigură asistență publică medicală de urgență și prim ajutor calificat, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 27 din 11 ianuarie 2021;

h) prevederile referitoare la pensii cuprinse la art. 2 alin. (1) din Legea nr. 218/2015 privind protejarea și sprijinirea persoanelor afectate de emisiile de substanțe nocive provenite din extracțiunile de țiței din zona Suplacu de Barcău;

i) Ordinul nr. 487/2021 privind efectuarea operațiunilor de evaluare a pensiilor din sistemul public stabilite până la data de 1 septembrie 2023, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 609 din 18 iunie 2021;

j) orice alte dispoziții contrare prezentei legi.

(2) La data de 1 ianuarie 2024 se abrogă Legea nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 563 din 09 iulie 2019.